

Perspectiefnota 2023-2027

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Leeswijzer	4
3. Beleids- en financiële ontwikkelingen 2023.....	5
3.1 Algemeen.....	5
<i>Programma 1 Dienstverlening en bestuur</i>	<i>5</i>
3.2.1 Ontwikkelingen 2023	5
3.2.2 Financiële bijstellingen programma 1 Dienstverlening en bestuur	7
3.3 <i>Programma 2 Welzijn en zorg.....</i>	<i>12</i>
3.3.1 Ontwikkelingen	12
3.3.2 Financiële bijstellingen programma 2 Welzijn en zorg	15
3.4 <i>Programma 3 Wonen en ondernemen.....</i>	<i>20</i>
3.4.1 Ontwikkelingen	20
3.4.2 Financiële bijstellingen programma 3 Wonen en ondernemen	23
3.5 <i>Investeringskredieten.....</i>	<i>28</i>
3.5.1 Ontwikkelingen	28
3.5.2 Bijstelling investeringskredieten	28
4. Kaders begroting 2024-2027	29
4.1 Inleiding	29
4.2 <i>Uitgangspunten begroting 2024 en de meerjarenraming</i>	<i>29</i>
4.3 <i>Nieuw beleid</i>	<i>30</i>
4.3.1 Algemeen	30
4.3.2 Programma 1 Dienstverlening en bestuur	30
4.3.3 Programma 2 Welzijn en Zorg.....	31
4.3.4 Programma 3 Wonen en ondernemen	33
4.4 <i>Financiële mutaties nieuw beleid.....</i>	<i>34</i>
5. Meerjareninvesteringsbegroting.....	39
6. Financieel Totaalbeeld	41

1. Inleiding

Algemeen

Voor u ligt de eerste perspectiefnota (PN). Dit document is ontstaan door het samenvoegen van de zomernotitie en de kadernota. In de PN2023-2027 informeren wij u over de voortgang van de lopende begroting. Daarnaast vindt u in de PN de kaders voor de begroting 2024 en het meerjarenperspectief.

Door het vaststellen van deze perspectiefnota gaat u akkoord met de budgetaanpassingen voor het lopende jaar 2023 en de bijbehorende meerjarenraming. Daarnaast stemt u in met de uitgangspunten voor de begroting 2024-2027. De begroting 2024 wordt opgesteld op basis van deze Perspectiefnota.

2. Leeswijzer

Deze Perspectiefnota 2023-2027 bestaat, naast de inleiding en deze leeswijzer, uit een aantal hoofdstukken en een bijlage. Hieronder wordt kort ingegaan op de inhoud daarvan.

De indeling van de Perspectiefnota is zo ingericht dat er een duidelijk onderscheid is welk gedeelte de voormalige Zomernotitie betreft en welk gedeelte de voormalige Kadernota.

In hoofdstuk 3 vindt u de beleidsmatige en financiële afwijkingen voor 2023 en het meerjarenperspectief. Dit hoofdstuk betreft de voormalige Zomernotitie. In de tabel van de financiële afwijkingen kunt u lezen of de mutatie incidenteel (I) of structureel (S) is. Tevens wordt in de tabel aangegeven of de mutatie een nadeel (N) of voordeel (V) betreft.

In hoofdstuk 4 vindt u de kaders voor de begroting 2024 en het meerjarenperspectief. Dit hoofdstuk kunt u vergelijken met de voormalige Kadernota.

Hoofdstuk 5 is nieuw en betreft het meerjareninvesteringsoverzicht.

Hoofdstuk 6 betreft een totaalbeeld van de financiële gevolgen van de Perspectiefnota en de meicirculaire.

3. Beleids- en financiële ontwikkelingen 2023

3.1 Algemeen

Dit hoofdstuk betreft de voormalige zomernotitie. Er wordt gerapporteerd over de beleidsontwikkelingen in 2023. Daarnaast vindt er een financiële bijstelling plaats. De financiële mutaties bestaan uit de financiële consequenties van college/raadsbesluiten en autonome ontwikkelingen. Met autonome mutaties worden bijstellingen bedoeld die onontkoombaar zijn.

In de volgende paragrafen wordt u per programma geïnformeerd over de beleidsontwikkelingen en de financiële mutaties met bijbehorende toelichting.

Programma 1 Dienstverlening en bestuur

3.2.1 Ontwikkelingen 2023

Beleidsveld Bestuur

Geen bijzonderheden.

Beleidsveld Bedrijfsvoering

Wet open overheid

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De wet is bedoeld om de overheid transparanter te maken en zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen. De Woo maakt toegang tot publieke informatie expliciet tot een recht van burgers. Waar het aantal Woo-verzoeken in 2022 nog beperkt bleven, zien wij, en ook landelijk, het aantal Woo-verzoeken in 2023 toenemen. Dit jaar zijn er meerdere complexe Woo verzoeken ontvangen waarvoor extra ondersteuning nodig is, wij verwachten dit voor dit jaar nog binnen de beschikbare middelen op te vangen.

Met de hoeveelheid Woo-verzoeken en de inzet die de afhandeling van deze aanvragen met zich mee brengt, wordt de juridische afdeling (te) zwaar belast. Om die reden wordt de mogelijkheid van samenwerking met andere Gemeenten onderzocht.

HR

In 2023 zijn de effecten van de krapte op de arbeidsmarkt meer voelbaar dan voorgaande jaren. Het duurt langer voordat vacatures vervuld zijn. Daarbij komt ook een hoger ziekteverzuim dan voorgaande jaren. Beide trends cumuleren voor medewerkers op een al hoog ervaren werkdruk. Het beschikbare gestelde budget voor organisatieontwikkeling wordt dit jaar vol ingezet om op deze trends in te spelen, bijvoorbeeld door vernieuwing op het gebied van Arbo begeleiding en een onderscheidend introductieprogramma. Voor 2023 is nog steeds het doel om binnen de in de begroting afgesproken kaders te blijven wat betreft de inzet van externe inhuur.

Beleidsveld Dienstverlening

Onlinedienstverlening

Wij meten continu onze onlinedienstverlening via onze websites. Steeds meer gemeentelijke producten zijn online beschikbaar en worden aan de hand van onze metingen waar nodig verbeterd (bijvoorbeeld door het aanpassen of opstellen van webformulieren). Voor Burgerzaken geldt dat nu ook het aanvragen van een rijbewijs online kan. Ongeveer een kwart van de inwoners maakt hier gebruik van. Naar verwachting stijgt dit percentage de komende jaren. Zaken als geboorte, huwelijk, overlijden, verhuizing e.d. kunnen al online geregeld worden en steeds meer producten en diensten volgen. Hieruit ontstaat behoefte aan een applicatiebeheerder voor Burgerzaken. Burgerzaken werkt actief samen met de gemeente Opmeer en Medemblik en trekt samen op in de digitalisering van de producten en diensten van Burgerzaken. Onze buurgemeenten beschikken al over een applicatiebeheerder voor Burgerzaken.

Verkiezingen

Door de grote inzet van medewerkers van de gemeente en vrijwilligers is het gelukt om de

verkiezingen wederom goed te organiseren. De gemeente Koggenland heeft een duidelijk signaal afgegeven aan de Kiesraad en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over het verloop van het telproces van de verkiezingen. Het telproces was intensief en duurde lang, maar is zorgvuldig en juist afgehandeld.

Beleidsveld Algemene Dekkingsmiddelen

Tot en met 2025 ontvangen gemeenten veel geld van het Rijk. Na 2026 vallen de inkomsten vanuit het gemeentefonds fors terug. Er wordt dan ook wel gesproken over het ravijnjaar. Gemeentes krijgen hun begroting niet sluitend. De ingrepen in het gemeentefonds hebben verregaande consequenties.

De VNG wil de consequenties voor het Rijk en voor de gemeenten in beeld brengen. De VNG zal met het Rijk op korte termijn het gesprek starten over de onontkoombare gevolgen van deze korting voor gemeentelijke taken, inclusief taken in medebewind of ter realisatie van verantwoordelijkheden en ambities van het Rijk en over de keuzes die gemeenten daartoe hebben te maken. Doel is het realiseren van een balans tussen taken en middelen.

Beleidsveld Openbare orde en veiligheid

Zichtbaarheid BOA's

Sinds 1 mei 2023 hebben wij de huidige bezetting kunnen uitbreiden naar drie BOA's. Wij beschikken over twee opvallende handhaving auto's. Door deze uitbreiding is het mogelijk de inzet van de BOA's in tijd beter te verdelen, namelijk door het uitvoeren van surveillance rondes die buiten standaard kantoortijden gaan plaatsvinden. Dit met een sterk wisselend karakter. Inspelend op de actualiteiten van het moment. Bij bijzondere actualiteiten zal naast onze reguliere bezetting gebruik gemaakt worden van een flexibele schil.

Flexibele schil inzet BOA's

Op bijzondere momenten in het jaar, denk aan de winterperiode en vuurwerkoverlast maar ook aan het hoogseizoen voor evenementen, wordt gebruik gemaakt van extra inzet in de vorm van een flexibele schil. In 2022 en 2023 hebben wij extra ingezet op extra zichtbaarheid van toezichthouders, specifiek in de maanden november, december en januari. Dit heeft geleid tot zichtbaar minder meldingen van vuurwerk overlast. Daarnaast wordt bij evenementen, op grond van ervaring over het verloop van vergelijkbare evenementen in voorgaande jaren, extra formatie ingezet. Dit specifiek gericht op het gebruik en schenken van alcohol onder de 18 jaar. Dit in samenwerking met OOV en aansluitend op speciale projecten binnen de gemeente Koggenland en de regio.

3.2.2 Financiële bijstellingen programma 1 Dienstverlening en bestuur

(bedragen 1 € 1.000)		I/S	2023	2024	2025	2026	V/N
LASTEN							
Bestuur							
1.	Contributies en bijdrage VNG	S	26	42	42	42	N
Bedrijfsvoering							
2.	ICT kosten	S	112	170	170	170	N
3.	Bijdrage GR DeSom	I/S	121	209	184	184	N
4.	Bijdrage GR Westfries Archief	S	12	27	27	27	N
5.	Loonsom	I/S	-750	635	635	635	V/N
6.	Formatie duurzaamheid	S	227	285	285	285	N
7.	Voormalig personeel	S	-55	-55	-55	-55	V
8.	Reiskosten	S	54	54	54	54	N
9.	Voorziening verlof	I	320	0	0	0	N
10.	Inhuur projectleider Flexwonen	I	134	12	0	0	N
11.	Informatieplan 2023	S	45	-9	-9	-9	N/V
12.	Informatieplan 2021 en 2022	S	0	-34	-34	-34	V
13.	Doorontwikkeling horizontaal toezicht	I	70	40	0	0	N
Algemene dekkingsmiddelen							
14.	WOZ-bezwaarschriften	I	55	0	0	0	N
15.	Vrijval restant stelpost MJOP's	S	-394	-261	-269	-329	V
16.	Stelpost overige goederen en diensten	S	0	-117	-117	-117	V
Openbare orde & veiligheid							
17.	Integrale jeugdaanpak	I	30	0	0	0	N
18.	Bijdrage GR Veiligheidsregio NHN	S	0	82	82	82	N
19.	Kapitaallasten brandweerkazerne	S	37	31	31	31	N
20.	Reisdocumenten	I	0	14	14	14	N
Totaal lasten			44	1.125	1.040	980	
BATEN							
Algemene dekkingsmiddelen							
a.	Decembercirculaire 2022	S	-30	-52	-52	-54	N
b.	Bijdrage Woningbedrijf	S	697	697	697	697	V
c.	Reisdocumenten	I	0	30	30	30	V
d.	OZB	S	0	285	285	285	V
e.	Forensenbelasting	S	0	-15	-15	-15	N
f.	Rioolheffing	S	0	66	66	66	V
g.	Lagere voorziening Rioolheffing	S	0	-66	-66	-66	N
h.	Afvalstoffenheffing	I/S	-100	168	168	168	V
Totaal baten			567	1.113	1.113	1.111	
Mutaties reserves							
Stortingen			0	0	0	0	
Onttrekkingen			0	0	0	0	
Totaal			0	0	0	0	
Saldo mutaties			523	-12	73	131	
			voordeel	nadeel	voordeel	voordeel	

LASTEN

1. Contributies en bijdrage VNG (2023 € 26.000 2024 e.v. € 42.000 nadeel)
De contributie voor de Vereniging Nederlandse gemeenten (VNG) en het Fonds Gezamenlijk Gemeentelijke Uitvoering (GGU) worden jaarlijks geïndexeerd.
2. ICT kosten (2023 € 112.000 2024 e.v. € 170.000)
De gemeente is bij de uitvoering van de taken afhankelijk van diverse ICT-applicaties. Steeds meer leveranciers bieden vaak alleen nog maar "Cloud" diensten aan. Dit betekent dat softwarepakketten steeds meer als een soort abonnement worden afgenomen. Hierdoor stijgen de kosten in de exploitatie meerjarig. De softwareleveranciers hebben flinke tariefstijgingen doorgevoerd en zit de gemeente in een overgangsfase omdat er ook nog software op servers bij SSC DeSom draait en de gemeente de daaraan verbonden kosten draagt.
Daarnaast is er een structurele toename in het aantal benodigde certificaten/licenties t.b.v. medewerkers van de gemeente.
3. Bijdrage GR DeSom (2023 € 121.000, 2024 € 209.000, 2025 e.v. € 184.000 nadeel)
Gemeentelijke bijdrage
Als gevolg van het resultaat 2022 en de Voorjaarsnota 2023 van DeSom wordt de begroting voor 2023 aangepast en stijgt de gemeentelijke bijdrage voor 2023 met € 121.000. De jaarlijkse bijdrage in 2024 e.v. aan de gemeenschappelijke regeling is gebaseerd op de begroting 2024 van DeSom.

Doorontwikkeling werkplekken (2024 € 25.000 nadeel)
In 2024 zijn er incidentele kosten t.b.v. doorontwikkeling van werkplekken en de aanbesteding-implementatie Gemeentelijke Telecommunicatie (GT).
4. Bijdrage Westfries Archief (WFA) (2023 € 12.000 nadeel 2024 e.v. € 27.000 nadeel)
In de raad van februari 2023 heeft de raad ingestemd met de begrotingswijziging 2023 van het WFA van €12.000. Het Westfries Archief heeft er een extra taakveld bijgekregen, namelijk het opnemen, beheren en ontsluiten van digitaal gevormde informatie. Hiervoor is extra personeel aangesteld.

De jaarlijkse bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling wordt gebaseerd op de begroting 2024 van het Westfries Archief. Deze bijdrage gaat door de indexatie vanaf 2024 structureel omhoog met € 15.000.
5. Loonsom (2023 € 750.000 voordeel 2024 e.v. € 635.000 nadeel)
De loonsom 2023 geeft naar verwachting een incidenteel voordeel van € 750.000 als gevolg van resterende vacatureruimte.

De loonsom 2024 is structureel € 635.000 hoger. Dit bestaat uit:
 - € 560.000 (verwachte cao van 4%);
 - € 75.000 aan periodieken.
6. Structurele uitbreiding formatie Duurzaamheid, natuur & milieu en warmtetransitie (2023 € 227.000 en 2024 e.v. € 285.000 nadeel)
Het college heeft in mei 2023 besloten de formatie uit te breiden om uitvoering te kunnen geven aan de doelstellingen op het gebied van duurzaamheid, natuur & milieu en de warmtetransitie visie is het noodzakelijk om de formatie van de organisatie per 2023 structureel uit te breiden met de volgende functies:
 - Beleidsmedewerker Duurzaamheid;
 - Beleidsadviseur Natuur en Milieu;
 - Beleidsadviseur Warmte.

De kosten worden tot en met 2025 gedekt uit de 'tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid' (CDOKE). De ontvangsten van het rijk hiervoor staan in programma 3 geraamd. Vanaf 2026 dient deze uitbreiding opnieuw gefinancierd te worden vanuit Rijksfinancieringsopties als vervolg op de CDOKE of opgenomen te worden in de structurele loonsom van Koggenland. Vooralsnog is het uitgangspunt dat deze structurele formatie vanaf 2026 drukt op begrotingsruimte van de gemeente Koggenland.

7. Voormalig personeel (2023 e.v. € 55.000 voordeel)

In 2023 is € 160.000 begroot voor het budget voormalig personeel. Van dit budget kan een deel van de kosten ten laste worden gebracht van pensioenvoorzieningen die zijn opgebouwd ten behoeve van de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa). De kosten van voormalig personeel kunnen daardoor naar beneden bijgesteld worden met € 55.000.

8. Reiskosten (2023 e.v. € 54.000 nadeel)

Er zijn een aantal ontwikkelingen waardoor de kosten in 2023 hoger uitvallen, namelijk:

- Meer medewerkers dan voorheen en meer medewerkers met langere reisafstand;
- Meer reisbewegingen dan tijdens corona;
- Aanpassing vergoedingen zowel wettelijk als in de CAO.

9. Voorziening verlofsparen (2023 en verder € 320.000 nadeel)

Het besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is aangepast als gevolg van het element verlofsparen in de Cao Gemeenten. Er moet een voorziening verlofsparen gevormd worden. Bij vertrek van medewerkers kunnen hieruit de verlofaanspraken uitbetaald worden. Vanaf 2023 wordt ieder jaar de noodzakelijke hoogte van de voorziening berekend en vindt er indien nodig een storting plaats.

10. Inhuur projectleider Flexwonen (2023 € 134.000 en 2024 € 12.000 budgettair neutraal)

In de begroting 2023 is een incidenteel budget beschikbaar gesteld van € 180.000 voor een externe inhuur projectleider Flexwonen. Dekking van deze kosten vindt plaats uit de Algemene reserve. Dit bedrag staat geraamd in Programma 3. Een gedeelte van dit budget (in totaliteit € 146.000) dient echter in programma 1 geraamd te worden, verdeeld over 2 jaren (in 2023 € 134.000 en in 2024 € 12.000). Zie ook programma 3.

11. Informatieplan 2023 (2023 € 45.000 nadeel en 2024 e.v. € 9.000 voordeel)

In de begroting 2023 is een investeringskrediet van € 746.000 beschikbaar gesteld. In dit krediet is een bedrag van € 45.000 opgenomen die niet geactiveerd mag worden en wordt in de exploitatie geraamd. Door de verlaging van het investeringskrediet worden de afschrijvingslasten minder. Het investeringskrediet wordt met € 45.000 verlaagd. Zie ook paragraaf 3.5 Investeringskredieten.

12. Informatieplan 2021 en 2022 (2024 e.v. € 34.000 voordeel)

Wegens lagere investeringskosten voor het informatieplan 2021 en 2022 nemen de afschrijvingslasten ook structureel af.

13. Doorontwikkeling Horizontaal Toezicht Belastingdienst (DHT) (2023 € 70.000 en 2024 € 40.000 nadeel)

De Gemeente Koggenland heeft in 2012 een convenant met de Belastingdienst (BD) gesloten. Dit convenant is een overeenkomst tussen de BD en de gemeente waarin afspraken worden vastgelegd omtrent het aantoonbaar juist zijn van de belastingaangiften. Wij dienen vanaf 2023 zelf aan te tonen dat onze belastingaangiften juist zijn. Dit doen we door afspraken te maken met de belastingdienst en de zorg dat wij als organisatie fiscaal in control komen. Doel van dit convenant is het vastleggen op welke wijze partijen met elkaar om wensen te gaan. Uitgangspunt hierin is dat partijen hun onderlinge relatie baseren op transparantie, begrip en vertrouwen. Als gevolg van een interne evaluatie van het Horizontaal Toezicht (HT) door de BD in 2020 en de manier waarop hierin de praktijk door zowel Belastingdienst als organisaties vorm en inhoud aan wordt gegeven, heeft de BD besloten dat het HT doorontwikkeld moet worden (DHT).

Om voor dit nieuwe convenant in aanmerking te komen, moet de gemeente concreet kunnen aantonen dat zij fiscaal 'in control' is. Om dit op een goede manier vorm te geven is in 2023 een

fiscaal beleidsplan opgesteld. Vanuit het fiscaal beleidsplan is een risicoanalyse opgesteld en een fiscaal actieplan. Voor de uitvoering van het fiscaal actieplan en het overleg met de belastingdienst worden we ondersteund door een extern fiscalist. Fiscale ondersteuning is nodig omdat we deze expertise niet zelf in huis hebben. De verwachte kosten extra bedragen naar verwachting € 70.000 in 2023 en € 40.000 in 2024.

14. WOZ-bezwaarschriften (2023 € 55.000 nadeel)

Het aantal bezwaarschriften tegen de WOZ-waarde is ten opzichte van 2022 meer dan verdubbeld. Dit wordt veroorzaakt door de grote stijging van de WOZ-waarde van 14,5% ten opzichte van 2022 vanwege de overspannen woningmarkt en de grote reclamecampagnes van de No-Cure-No-Pay bureaus (NCNP). Deze stijging wordt als incidenteel beschouwd, omdat de verwachting is dat de WOZ-waarde in de volgende taxatieronde nauwelijks gaat stijgen en vanwege het feit dat de overheid maatregelen heeft voorgesteld om de bezwaarschriften, ingediend via NCNP-bureaus, aan te pakken. Momenteel zijn er 589 bezwaren ingeboekt over 2023, het aantal ingediende bezwaren in 2022 was 253. We verwachten in 2023 een verdubbeling van de kosten wat neer komt op een nadeel van €55.000. De kosten bestaan uit taxatiekosten door een extern taxateur voor de afhandeling van de bezwaren en een vergoeding voor het NCNP-bureau voor elk bezwaar dat wordt toegekend.

15. Vrijval restant stelpost MJOP's (2023 € 394.000, 2024 € 261.000, 2025 € 269.000 en 2026 € 329.000 voordeel)

In de begroting 2023 is een stelpost opgenomen voor de meerjaren-onderhoudsplannen (MJOP's). In december 2022 zijn de MJOP's voor wegen en het openbaar groen in de raad vastgesteld. In 2023 wordt nog het nieuwe MJOP-riolering ter besluitvorming aangeboden. Er wordt vanuit gegaan dat de riolering zichzelf kan betalen. Het restant van de stelpost kan vrijvallen.

16. Stelpost overige goederen en diensten (2024 e.v. € 117.000 voordeel)

Er wordt binnen de overige goederen en diensten een besparing voorgesteld van € 117.000. In totaal zijn de overige goederen en diensten afgerond 12 miljoen.

17. Integrale jeugd aanpak (2023 € 30.000 nadeel)

Vanuit het snijvlak zorg en veiligheid is het nodig om preventie en repressie voor jeugd beter op elkaar te laten aansluiten. In 2023 stellen we een integrale jeugd aanpak op. Eén van de onderdelen daarbinnen is het verbeteren van de ketensamenwerking.

Voor het realiseren van deze sluitende keten tussen preventie en repressie wordt een extern bureau gevraagd met ruime ervaring in het bij elkaar brengen van deze keten. De financiering vindt plaats vanuit de teruggave Maatschappelijke Opvang/Beschermd Wonen (€ 250.000) opgenomen als baten bij programma 2. Zodra dit budget ontvangen is, wordt het voorstel ter besluitvorming aan het college voorgelegd.

18. Bijdrage aan de GR Veiligheidsregio NHN (2024 e.v. € 82.000 nadeel)

De jaarlijkse bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling wordt gebaseerd op de begroting 2024 van de Veiligheidsregio NHN. Vanaf 2024 wordt een indexatie toegepast.

19. Kapitaallasten brandweerkazerne (2023 € 37.000 en 2024 e.v. € 31.000 nadeel)

Het college heeft op 16 mei 2023 besloten de brandweerkazerne terug te kopen. Om fiscale redenen is in 2013 de brandweerkazerne Avenhorn voor een periode van tien jaar verkocht aan de Veiligheidsregio, waarbij de kapitaallasten voor rekening van de gemeente bleven. Abusievelijk zijn de kapitaallasten van € 37.000 niet in de begroting 2023 opgenomen. In 2023 verloopt de belastingherzieningstermijn van tien jaar en koopt de gemeente de kazerne tegen boekwaarde ad €715.000). Met ingang van 2024 nemen de kapitaallasten af naar € 31.000.

20. Reisdocumenten (2024 tot en met 2028 € 14.000 nadeel)

In 2014 werd de geldigheidsduur van reisdocumenten voor volwassenen verlengd van vijf naar tien jaar. Dit zorgde voor minder aanvragen van reisdocumenten in de periode 2019 t/m 2023. Vanaf 2024 gaan gemeenten de effecten merken van de nieuwe cyclus die is ontstaan door invoering van

de langere geldigheidsduur van paspoorten en identiteitskaarten en wordt er een piek verwacht in de aanvraag van reisdocumenten en daarmee meer uitgaven voor het inkopen van waardepapieren. Deze piek duurt tot 2029.

BATEN

- a. Decembercirculaire 2022 (2023 € 30.000, 2024 € 52.000, 2025 € 52.000 en 2026 € 54.000 nadeel)
De uitkomst van de Decembercirculaire 2022 is vanaf 2023 structureel negatief. Dit komt door een bijstelling van de WOZ waarden die gebruikt worden bij de berekening van de algemene uitkering.

- b. Bijdrage Woningbedrijf (2023 e.v. € 697.000 voordeel)
De te betalen verhuurderheffing, een belasting op sociale huurwoningen, vervalt voor het Woningbedrijf mits de daar bijhorende prestatieafspraken met betrekking tot verduurzaming worden behaald. Zie hiervoor ook de toelichting in programma 3 bij mutatie 10.

De vrijval van de te betalen verhuurderheffing levert Koggenland een bedrag op van ca. € 697.000 per jaar. Binnen het woningbedrijf wordt jaarlijks een resultaat behaald van ongeveer € 1 miljoen. Vanwege het voordelig effect van de verhuurdersheffing en het jaarlijkse resultaat in combinatie met de sterke vermogenspositie van het woningbedrijf (31-12-2022: € 15.000.000) is het reëel om de bijdrage van het woningbedrijf aan de algemene dienst te verhogen met een bedrag van € 697.000.

- c. Inkomsten reisdocumenten (2024 tot 2029 € 30.000 voordeel)
Zie punt 22 bij de lasten. De inkomsten zijn hoger omdat de overheadkosten worden meegerekend.

- d. Inkomsten OZB (2024 e.v. € 285.000 voordeel)
De verwachte inkomsten OZB worden bijgesteld als gevolg van een indexatie van 5%. Daarnaast is er gerekend met areaaluitbreiding als gevolg van opgeleverde nieuwbouwwoningen. Dit geeft een structureel hogere OZB opbrengst van afgerond € 285.000.

- e. Inkomsten Forensenbelasting (2024 e.v. € 15.000 nadeel)
De opbrengst wordt geactualiseerd als gevolg van een terugloop van het aantal vakantiewoningen op een vakantiepark in Ursem. Dit geeft een structureel nadeel voor de forensenbelasting van € 15.000.

- f. Inkomsten Rioolheffing (2024 e.v. € 66.000 voordeel)
In december 2022 is het Programma Stedelijk Water en Riolerig (PSWR) door de gemeenteraad vastgesteld. Met dit raadsbesluit is het tarief voor de rioolheffing verhoogd van € 98,41 naar € 102,35, een stijging van 4%. Dit komt overeen met een structureel voordeel voor € 66.000.

- g. Lagere onttrekking voorziening Rioolheffing (2024 e.v. € 66.000 nadeel)
De kosten voor riolerig zijn neutraal verwerkt in de begroting. Overschotten of tekorten in de exploitatie worden verrekend met de voorziening. De hogere inkomsten rioolheffing leiden daarom tot een lagere onttrekking uit de voorziening waarmee het budgettaire effect voor de begroting neutraal is. De onttrekking is na de bijstelling afgerond € 610.000 op jaarbasis.

- h. Afvalstoffenheffing (2023 € 100.000 nadeel, e.v. € 168.000 voordeel))
Bijstelling aantal woonhuiseenheden (2023 € 100.000 nadeel)
Het tarief van de afvalstoffenheffing is grotendeels gebaseerd op de kosten die de HVC bij ons in rekening brengt. Dit vindt plaats op basis van voorschot berekend naar het aantal woonhuiseenheden (WHE). Na een grote bestandscontrole tussen de HVC en de gemeente Koggenland blijkt dat het aantal bij de HVC geregistreerde WHE te hoog is ingeschat. Bij de tariefberekening van de afvalstoffenheffing is ook uitgegaan van het te hoge aantal WHE. Dit

heeft ervoor gezorgd dat de begrote opbrengst afvalstoffenheffing niet kon worden behaald (€ 100.000).

Indexatie Afvalstoffenheffing (2024 e.v. € 168.000 voordeel)

Het tarief van de afvalstoffenheffing is grotendeels gebaseerd op de kosten van de HVC. HVC brengt ons op basis van het aantal woonhuiseenheden (WHE) een voorschotbedrag in rekening. De verwachte inkomsten worden bijgesteld als gevolg van een indexatie van 5%. Daarnaast is er gerekend met areaaluitbreiding als gevolg van opgeleverde nieuwbouwwoningen. Dit geeft een structureel hogere opbrengst van afgerond € 168.000.

3.3 Programma 2 Welzijn en zorg

3.3.1 Ontwikkelingen

Beleidsveld Inkomensvoorzieningen

Geen bijzonderheden.

Beleidsveld jeugd 0-23

Nationaal Programma Onderwijs (NPO) lokale initiatieven

Sinds 2021 is een specifieke uitkering beschikbaar gesteld voor het inhalen van Covid-19 gerelateerde vertragingen. Op basis hiervan hebben we lokaal initiatieven opgestart die zich richten op het wegnemen van de opgelopen vertragingen in de ontwikkeling van leerlingen die de coronapandemie heeft veroorzaakt. Denk daarbij aan activiteiten gericht op ontmoeten, verstevigen zorg-/ondersteuningsstructuur en intensiveren van preventie. In 2023 hebben we de volgende nieuwe initiatieven toegevoegd aan ons lokale bestedingsplan van de NPO-gelden:

- *Weerbaarheid*
Aanvullend op de huidige weerbaarheidstrainingen in groep 8 starten we in 2023 met een pilot voor de leerlingen in groep 5. De onderlinge samenwerking, groepsdynamiek en verbinding staan in deze training centraal.
- *Stimuleren taal-/leesbevordering*
Het gaat hierbij om taal-/leesbevordering op de basisscholen met interventie en aanbod maatwerk van de Westfriese Bibliotheken en waarbij een structurele samenwerking met de Westfriese Bibliotheken een belangrijke voorwaarde is. Onderdeel van genoemde interventie is de start van Dbos (De bibliotheek op school) in 2023 op een aantal basisscholen.

Onderwijsachterstandenbeleid

Sinds 2019 ontvangen wij rijksvergoeding ter voorkoming van onderwijsachterstanden. Het grootste deel hiervan wordt ingezet op preventie in het voorschoolse veld door middel van subsidiering van de peuteropvang. De uitgaven hiervan wordt gedekt door de rijksvergoeding Onderwijsachterstandenbeleid dat tot 2021 uit Lokaal Onderwijsbeleid werd bekostigd. Door deze wijziging heeft er in 2021 een financiële transitie plaatsgevonden waardoor er in 2023 een vrijval van middelen is waar te nemen op de post Lokaal onderwijsbeleid ter hoogte van € 126.000.

Inkoop zorgvormen jeugd

In regionaal verband werken we aan een aanbesteding voor ernstige dyslexie, pleegzorg, jeugdbescherming en -reclassering en de overbruggingsovereenkomst voor de Jeugd. De overeenkomsten gaan in per 1 januari 2024. De overeenkomsten voor ernstige dyslexie, pleegzorg en jeugdbescherming en -reclassering hebben een looptijd van een aantal jaar. De overbruggingsovereenkomst Jeugd heeft een looptijd van 1 jaar met de optie tot verlenging van maximaal 1 jaar.

Hervormingsagenda Jeugd

De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en het rijk hebben in april een financieel principeakkoord gesloten voor de Hervormingsagenda Jeugd. Het ministerie van VWS bezuinigt in 2024 en 2025 minder op het jeugdzorgbudget voor gemeenten dan eerder aangekondigd. Door het akkoord is in 2024 en 2025 in totaal € 385 miljoen meer beschikbaar voor jeugdzorg dan eerder was aangekondigd.

De Hervormingsagenda Jeugd is een plan om de jeugdzorg te verbeteren en de kosten te verlagen. Nu er een akkoord is over de financiën is het streven om een inhoudelijk akkoord te sluiten over de hervorming. Jeugdzorgaanbieders, professionals en cliëntenorganisaties praten hierin mee. Naar verwachting wordt de Hervormingsagenda Jeugd vóór de zomer definitief vastgesteld. Vervolgens zal via de inkomsten vanuit het Gemeentefonds helder worden wat de financiële consequenties voor Koggenland zullen zijn.

Beleidsveld Kunst, cultuur en ontwikkeling

In het derde kwartaal van 2023 starten we met het opstellen van het Kunst- en Cultuurbeleid. In dit beleid nemen we o.a. de onderwerpen subsidies kunst en cultuur, kunstexposities en de bibliotheek op. Ook het onderzoek naar een cultureel evenement verwerken we in het beleidsdocument.

Beleidsveld Sport, recreatie en sportaccommodaties

Herijking Sportakkoord

We herijken het sportakkoord en leggen dit uiterlijk 30 juni 2023 voor aan de Vereniging Sport en Gemeenten (VSG) ter goedkeuring. In de herijking evalueren we het sportakkoord van 2020-2022. Aanvullend stellen we de inzet vanuit het sportakkoord voor de periode van 2023-2026 vast. De herijking is een voorwaarde om in aanmerking te komen voor gelden uit de Brede SPUK-regeling.

Sport- en beweegbeleid

Als vervolg op de herijking van het sportakkoord en de uitwerking van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), starten we in het derde kwartaal van 2023 met het opstellen van het sport- en beweegbeleid. Met deze fasering in tijd spreiden we het beroep op sportorganisaties wordt gedaan om input te leveren.

Gymzalen Obdam

Op 25 april 2022 heeft de raad besloten een locatieonderzoek te laten opstellen voor de realisatie van een gym-/sportzaal in Obdam. In dit onderzoek bekijken we niet alleen de haalbaarheid van een gezamenlijke gymzaal voor beide basisscholen in Obdam, maar ook de optie om bij de basisscholen apart een gymvoorziening te realiseren. Daarbij onderzoeken we ook of de bestaande gymzaal – al dan niet tijdelijk - in gebruik kan blijven. We verwachten eind 2023 de raad de onderzoeksresultaten en een investeringsvoorstel te kunnen voorleggen. In het raadsvoorstel van april 2022 is aangegeven rekening te houden met een mogelijke investering van circa € 4.963.000. Wij stellen voor om in het meerjareninvesteringsoverzicht voorlopig van dit bedrag uit te gaan.

Vervanging top laag kunstgrasvelden

In Koggenland zijn 4,5 kunstgras voetbalvelden aangelegd in de periode 2009-2011. In 2022 heeft de tweejaarlijkse keuring conform de gebruiksnorm NOC*NSF plaatsgevonden. Uit deze keuring kwam naar voren dat alleen het ½-veld van SC Dynamo niet aan de gebruiksnorm voldoet. Desalniettemin was er onvrede bij RKEDO en Victoria O over de staat van hun kunstgrasveld. Beide verenigingen hebben aangegeven dat de indruk bestaat dat het aantal (ernstige) blessures bij de gebruikers is toegenomen. Een deel van hun leden geeft aan uit angst voor blessures liever niet meer op het kunstgras te willen spelen. Naar aanleiding van deze signalen zijn de velden begin 2023 nogmaals gekeurd. Uit deze keuring bleek naast het miniveld van SC Dynamo ook het veld van Victoria O en Kwiek'78 niet aan de gebruiksnorm te voldoen. Ondanks dat het veld van RKEDO nog steeds aan de gebruiksnorm voldoet blijft de onvrede onverminderd groot inclusief de angst op blessures. In de wetenschap dat alle top lagen de afschrijvingstermijn van 10 jaar ruimschoots hebben behaald én de velden in kwaliteit snel achteruitgaan wordt door een extern bureau een plan van aanpak opgesteld om alle top lagen ineens te vervangen. De nieuwe top lagen worden financieel in 10 jaar afgeschreven. In oktober 2023 wordt een voorstel aan de Gemeenteraad aangeboden om een besluit te nemen over het vervangen van de top lagen kunstgrasvelden.

Beleidsveld Zorg en voorzieningen

Inkoop zorgvormen Wmo

In regionaal verband werken we aan een aanbesteding voor de sociaal medische advisering, onafhankelijke cliëntondersteuning en de overbruggingsovereenkomst voor de Wmo. De overeenkomsten gaan in per 1 januari 2024. De overeenkomsten voor sociaal medische advisering en

onafhankelijke cliëntondersteuning hebben een looptijd van een aantal jaar. De overbruggingsovereenkomsten Wmo hebben een looptijd van 1 jaar met optie tot verlenging van maximaal 1 jaar in.

Mantelzorgondersteuning

Koggenland heeft een lokale overeenkomst met het Mantelzorgcentrum voor ondersteuning aan Mantelzorgers en het organiseren van bijeenkomsten voor mantelzorgers. Beoogd wordt om met de regionale aanbesteding van de onafhankelijke cliëntondersteuning de cliëntondersteuning aan mantelzorgers hieraan toe te voegen zodat een lokale overeenkomst niet meer nodig is per 1 januari 2024. Hierover moet nog een regionaal besluit komen.

Gezond en Actief Leven Akkoord

In 2023 worden gemeenten vanuit het Rijk met een brede Specifieke Uitkering (SPUK)-regeling gestimuleerd om te komen tot een Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Deze regeling draagt bij aan een steviger basis voor integraal preventief gezondheidsbeleid waarin we toewerken naar een gezonde generatie in 2040 met weerbare en gezonde mensen die opgroeien, leven, werken en wonen in een gezonde leefomgeving met een sterke sociale basis. Onze lokale aanpak formuleren we in een integraal plan van aanpak 2024-2025 en stellen we vast.

Met het aanvragen van de brede SPUK voor het Gezond en Actief Leven Akkoord, dragen we bij aan continuering van bestaand beleid dat is vastgesteld en wordt uitgevoerd. De financiering van onze huidige uitvoering is gedekt door regelingen in de circulaire en aparte SPUK-regelingen, aangevuld met gemeentelijke financiering. De Brede SPUK-regeling vervangt voor de periode 2023-2026 het Sportakkoord, Brede Regeling Combinatiefunctionaris, Kansrijke Start en Preventieakkoord.

Nieuw in de brede SPUK-regeling zijn middelen voor onder meer mantelzorg, een tegen eenzaamheid, welzijn op recept, valpreventie, versterken sociale basis en leefomgeving.

Integraal ouderenbeleid voor Koggenland

Als vervolg op de uitwerking van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), starten we in het vierde kwartaal van 2023 met het ontwikkelen van ouderenbeleid en stellen dit beleid in 2024 vast. Met het ouderenbeleid sluiten we aan op onder andere de thema's mantelzorg, één tegen eenzaamheid, welzijn op recept, valpreventie, versterken sociale basis en leefomgeving vanuit de brede SPUK-regeling.

Wijkaanpak rookvrij leven voor iedereen

In het najaar van 2023 starten we met het programma "Wijkaanpak rookvrij leven voor iedereen". Dit project heeft een looptijd van 2,5 jaar. Dit project wordt volledig betaald met een rijksbijdrage via GGD GHOR / Pharos. GGD Hollands Noorden heeft de regie in samenwerking met gemeente Koggenland, maatschappelijke organisaties en sleutelfiguren in de wijk. Met de aanpak zetten we in op verbetering van de gezondheidsproblematiek in samenhang met andere sociale problemen. Met als resultaat dat het aantal mensen dat stopt met roken toeneemt. Voor de uitvoering wordt een integraal plan van aanpak vastgesteld. De Wijkaanpak rookvrij leven voor iedereen sluit aan bij het thema 'Terugdringen van roken en Rookvrije Generatie' uit het Gezond en Actief Leven Akkoord.

3.3.2 Financiële bijstellingen programma 2 Welzijn en zorg

(bedragen x € 1.000)		I/S	2023	2024	2025	2026	V/N
LASTEN							
	Inkomensvoorzieningen						
1.	Hulp aan inburgeraars	I	34	0	0	0	N
2.	Bijdrage aan GR WerkSaam	S	0	109	109	109	N
3.	Concept voorjaarsnota 2023 WerkSaam	S	213	234	234	234	N
4.	SPUK	I	3.692	343	343	272	N
	Jeugd 0-23 jaar						
5.	Index schoolkinderenvervoer	S	30	30	30	30	N
6.	Combinatiefunctionaris	S	-97	-47	-47	-47	V
7.	Kosten jeugdzorg	S	1.196	1.880	1.880	1.880	N
8.	Lokaal onderwijsbeleid (OAB)	S	-126	-126	-126	-126	V
9.	Afschrijvingslasten De Ark	S	0	-75	-75	18	V/N
10.	Verzekering onderwijsgebouwen	S	55	55	55	55	N
	Sport, recreatie & sportaccomm.						
11.	Restant voorbereidingskrediet Obdam	I	24	0	0	0	N
12.	Bijdrage GR Recreatieschap WF	S	0	14	14	14	N
	Zorg & voorzieningen						
13.	Formulierenbrigade	S	7	7	7	7	N
14.	Maatwerkvoorziening Wmo	S	600	920	920	920	N
15.	PGB Wmo begeleiding en huishoudelijke hulp	S	-35	-35	-35	-35	V
16.	Rechtmatigheid Jeugd en Wmo	S	0	10	10	10	N
17.	Bijdrage GR GGD	S	0	81	81	81	N
18.	Regionale bekostiging de Hoofdzaak	I	-20	0	0	0	V
19.	Afschrijvingslasten consultatiebureau	S	-50	-25	-25	-25	V
Totaal lasten			5.523	3.375	3.375	3.397	
BATEN							
	Inkomensvoorzieningen						
a.	Vangnetregeling	I	9	0	0	0	V
b.	Concept voorjaarsnota 2023 WerkSaam	S	-38	-38	-38	-38	N
c.	SPUK	I	3.692	343	343	272	V
	Sport, recreatie & sportaccomm.						
d.	Tarieven zwembaden	S	108	108	108	108	V
	Zorg & voorzieningen						
e.	Eigen bijdrage CAK	S	35	35	35	35	V
f.	Teruggave regionaal MO/BW budget	I	250	0	0	0	V
Totaal baten			4.056	448	448	377	
	Mutaties reserves						
	Storting		0	0	0	0	
	Onttrekkingen	I	58	0	0	0	V
g.	Onttrekkingen	S	78	78	78	78	V
Totaal			136	78	78	78	
Saldo mutaties			-1.331	-2.849	-2.849	-2.942	
			nadeel	nadeel	nadeel	nadeel	

Toelichting

LASTEN

1. Hulp aan inburgeraars (2023 € 34.000 budgettair neutraal)
Het incidentele begrote budget voor lokale initiatieven van € 33.629 wordt vanuit 2022 overgeheveld naar 2023, zodat dit kan worden gebruikt voor de inkoop van het juridische spreekuur bij Vluchtelingenwerk. Dit is gemeld in de 3- kwartaalrapportage 2022 en wordt gedekt uit de Algemene Reserve.
2. Bijdrage aan de GR WerkSaam (2024 e.v. € 109.000 nadeel)
De jaarlijkse bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling wordt gebaseerd op de begroting 2024 van WerkSaam Westfriesland.
3. Concept voorjaarsnota 2023 WerkSaam (BUIG) (2023 € 213.000 en 2024 e.v. € 234.000 nadeel)
De concept voorjaarsnota 2023 van WerkSaam Westfriesland wijkt af van onze begroting 2023. Dit heeft te maken met de stijging van de lasten van de bijstandsnormen en het minimumloon per 1 januari 2023. In september 2023 ontvangen we een definitieve beschikking over de BUIG inkomsten. We verwachten dat deze hoger uitpakt dan de voorlopige beschikking. Deze hogere inkomsten zijn al opgenomen in de primaire begroting 2023 en worden voor nu niet bijgesteld.
4. Specifieke uitkeringen (SPUK) (2023 € 3.692.000, 2024 en 2025 € 343.000, 2026 € 272.000 budgettair neutraal)
Gemeenten krijgen extra geld om specifiek beleid van de Rijksoverheid uit te voeren. Dit zijn specifieke uitkeringen. Over deze ontvangen middelen moet de gemeente verantwoording afleggen.

Via deze perspectiefnota worden de lasten en baten geraamd. De ramingen kunnen nieuwe middelen zijn, maar ook overheveling van budgetten uit 2022. De volgende uitgaven worden gedekt uit inkomsten van het Rijk:

- *Bekostiging opvang ontheemden Oekraïne*
Voor de compensatie van de uitgaven voor de opvang en het leefgeld van de vluchtelingen ontvangen wij een vergoeding vanuit het Rijk, waardoor geen extra budget vanuit de gemeente nodig is. Het restant van 2022 van € 2.122.226 wordt overgeheveld naar 2023. Daarnaast is in 2023 deel twee van het voorschot ontvangen ad € 651.934. In totaal € 2.774.160.
- *Wet inburgering (hulp aan inburgeraars)*
De uitgaven voor hulp aan inburgeraars en de nieuwe wet inburgering ad € 175.337 worden gedekt uit de SPUK-inkomsten. Het bedrag wordt overgeheveld vanuit 2022 omdat dit bedoeld is voor de jaren 2023 en 2024.
- *Onderwijsroute*
De aanvullende SPUK onderwijsroute is voor het financieren van de onderwijsroute onder de Wet inburgering 2021. Het restant van 2022 van € 19.691 wordt overgeheveld naar 2023.
- *Digitale Overheid in lokale bibliotheken*
De specifieke uitkering ter bekostiging van de informatiepunten Digitale Overheid in lokale bibliotheken is vastgesteld op € 21.930. Met ingang van 2023 zijn deze middelen aan de gemeente beschikbaar gesteld met betrekking tot de instandhouding van het Informatiepunt Digitale Overheid. Genoemde uitkering zal op grond hiervan in de vorm van een subsidie worden overgemaakt aan de Wesfriesse Bibliotheken.

- *Brede SPUK-regeling*
In de Brede SPUK-regeling wordt de financiering voor 15 onderdelen op de thema's sport- en beweegstimulering, cultuurparticipatie, gezondheidsbevordering en het versterken van de sociale basis gebundeld in één (nieuwe) uitkering. In 2023 ontvangt de gemeente Koggenland € 346.976 en een ondersteuningsbudget van € 7.400. In 2024 en 2025 een bedrag van € 343.380 en in 2026 € 272.216.
 - *Toeslagenaffaire*
Voor de brede ondersteuning voor de gedupeerden van de toeslagenaffaire worden in 2023 en mogelijk ook in 2024 en verder kosten gemaakt. Om dit specifieke beleid uit te voeren, hebben wij hiervoor een specifieke uitkering aangevraagd. De specifieke uitkering voorziet in de werkelijk gemaakte kosten voor de brede ondersteuning aan gedupeerde ouders op basis van een overeengekomen plan van aanpak voor het faciliteren van een nieuwe start.
 - *Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)*
Hoewel de gemeente Koggenland pas met ingang van 2019 rijksmiddelen ontvangt voor bestrijding van onderwijsachterstanden worden al lange tijd gemeentelijke middelen ingezet op vroegtijdige signalering, toeleiding/preventie, verdere professionalisering van het voorschoolse veld en de doorgaande lijn. Daarnaast zetten we in op taalontwikkeling, voor- en voerschoolse educatie en zorg. Om dit mogelijk te maken, werken we nauw samen met de professionals op de voorschoolse instellingen, de basisscholen en ondersteuners rond het jonge kind en/of hun ouders. Vanuit het budget van de rijksmiddelen OAB over de periode 2019-2022 wordt een restant van 2022 van € 59.208 overgeheveld naar 2023.
 - *Nationaal Programma Onderwijs (NPO)*
Het Nationaal Programma Onderwijs is een specifieke uitkering voor het inhalen van Covid-19 gerelateerde onderwijsvertragingen. Dit maakt het voor ons mogelijk om een bijdrage te leveren bij het wegnemen van de opgelopen vertragingen in de ontwikkeling van leerlingen die de coronapandemie heeft veroorzaakt. Het restant van 2022 van € 61.448 wordt overgeheveld naar 2023. Voor de besteding van deze middelen zijn er lokaal en regionaal initiatieven van start gegaan.
 - *Aanpak energiearmoede*
De toegekende specifieke Rijksuitkering voor de aanpak van energiearmoede zetten we in voor het verduurzamen van woningen van huishoudens met een laag inkomen. Het restant van 2022 van € 208.043 wordt overgeheveld naar 2023.
5. Index schoolkinderen vervoer (2023 e.v. € 30.000 nadeel)
De NEA-index voor 2023 is 13,7%. Dit betreft de stijging van de cao-lonen en de brandstofkosten van de vervoerders. Ook de cao-lonen van afdeling Doelgroepenvervoer in Hoorn is toegenomen. Door meer doorverwijzingen naar speciaal onderwijs is er een toename aan leerlingen in het vervoer. Per 1 augustus 2023 starten de nieuwe vervoerscontracten n.a.v. de nieuwe aanbesteding. We verwachten dat de kosten per het nieuwe schooljaar 2023-2024 stijgen. De hoogte van de stijging zijn in oktober bekend en worden berekend aan de hand van de factuur van de eerste maand van het nieuwe schooljaar.
6. Combinatiefunctionaris (2023 € 97.000 en 2024 e.v. € 47.000 budgettair neutraal)
De structurele bijdrage vanuit het Rijk voor de combinatiefunctionaris ontvingen wij tot en met 2022 via de algemene uitkering. Vanaf 2023 wordt dit via de Brede SPUK bekostigd. De geraamde lasten kunnen hier vervallen en worden elders (via de SPUK) geraamd.

7. Kosten jeugdzorg (2023 € 1.196.000 en 2024 en verder € 1.880.000 nadeel)
In 2022 is € 7,9 miljoen uitgegeven aan jeugdzorg. In de begroting 2023 hebben we vastgehouden aan de begroting 2022 aangezien nog niet inzichtelijk was wat de werkelijke kosten zouden worden én het indexeringspercentage was nog niet bekend. De begroting wordt daarom bijgesteld op basis van de werkelijke kosten 2022 en het indexeringspercentage van 4,79% voor 2023. Voor 2024 is een voorlopig indexatie percentage bekend en toegepast in de begroting voor 2024. Wij verwachten dat de trend van de afgelopen jaren waarin het aantal afgegeven beschikkingen/arrangementen stijgt, doorzet. De trend van de stijging is alleen meegenomen in de verhoging van de begroting 2023 en 2024. Voor 2025 en verder is het uitgangspunt ramen op basis van constante prijzen. Alles wijst er echter op dat de aankomende jaren het aantal jeugdzorgvoorzieningen zal blijven stijgen.
8. Lokaal onderwijsbeleid (2023 e.v. € 126.000 nadeel)
Wij ontvangen rijksmiddelen ter voorkoming van onderwijsachterstanden. Het grootste deel wordt ingezet op preventie in het voorschoolse veld. Hiervoor zijn er voldoende budgetten in de begroting opgenomen, waardoor dit budget kan komen te vervallen.
9. Afschrijvingslasten De Ark (2024 en 2025 € 75.000 voordeel en 2026 e.v. € 18.000 nadeel)
Er wordt toegewerkt naar een opening van het gebouw in 2025. Vanaf 2026 wordt er voor het eerst afgeschreven. De afschrijvingslasten voor 2024 en 2025 komen te vervallen en vanaf 2026 worden de al begrote lasten van € 75.000 verhoogd met € 18.000.
10. Verzekering onderwijsgebouwen (2023 e.v. € 55.000 nadeel)
Naar aanleiding van de aanbesteding brandverzekering onderwijsgebouwen is de premie behoorlijk gestegen. Dit door de herbeoordeling van de contracten, aanpassing van tariefstellingen en condities. Het verzekeren van onderwijsgebouwen is voor een verzekeringsmaatschappijen een groot risico.
11. Vorbereidingskrediet voorzieningenaanbod Obdam (2023 € 24.000 budgettair neutraal)
De raad heeft in 2021 een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld van € 30.000 voor het uitwerken van een aantal varianten voor een nieuwe gymnastiekaccommodatie. Hiervan resteert in 2022 nog € 24.000. Dit is gemeld in de derde kwartaalrapportage 2022. Aangezien dit project nog loopt, wordt voorgesteld het restantkrediet in 2023 te ramen en te dekken uit de Algemene Reserve.
12. Bijdrage aan de GR Recreatieschap WF (2024 e.v. € 14.000 nadeel)
De jaarlijkse bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling is gebaseerd op de begroting 2024 van Recreatieschap Westfriesland.
13. Formulierenbrigade (2023 e.v. € 7.000 nadeel)
Voor de formulierenbrigade was voor de jaren 2021 en 2022 incidentele dekking gevonden. De formulierenbrigade locatie De Goorn wordt voortgezet en dient vanaf 2023 structureel in de begroting te worden opgenomen.
14. Maatwerkvoorzieningen Wmo (2023 € 600.000, 2024 e.v. € 920.000 nadeel)
In 2022 is bijna € 3,5 miljoen uitgegeven aan maatwerkarrangementen voor de Wmo. In de begroting 2023 is vastgehouden aan de begroting 2022 van € 3,1 miljoen aangezien nog niet inzichtelijk was wat de werkelijke kosten zouden worden én het indexeringspercentage was nog niet bekend. De begroting wordt daarom bijgesteld op basis van de werkelijke kosten 2022 en het indexeringspercentage van 4,79% voor 2023. Voor 2024 is een voorlopig indexatie percentage bekend en toegepast in de begroting voor 2024. Wij verwachten dat de trend van de afgelopen jaren waarin het aantal afgegeven maatwerkarrangementen stijgt, doorzet. Dit is voornamelijk te verklaren door de aanzuigende werking van het abonnementstarief en de vergrijzing. De trend van de stijging is alleen meegenomen in de verhoging van de begroting 2023 en 2024. Voor 2025

en verder is het uitgangspunt ramen op basis van constante prijzen. Alles wijst er echter op dat de aankomende jaren het aantal Wmo voorzieningen zal blijven stijgen.

15. Persoons Gebonden Budget (PGB) Wmo begeleiding en huishoudelijke hulp (2023 e.v. € 35.000 voordeel)

Op basis van voorgaande jaren zien we een dalende lijn in het aantal inwoners met een PGB begeleiding (€ 30.000) en met een PGB huishoudelijke hulp (€ 5.000) en de kosten die daarvoor gemaakt worden. Daarom stellen we voor om de begroting structureel naar beneden bij te stellen.

16. Rechtmatigheid Jeugd en Wmo (2024 e.v. 10.000 nadeel)

In de vernieuwde dienstverleningsovereenkomst (DVO) Regionaal Toezichthouderschap Wmo en Jeugdwet Westfriese gemeenten, is naast de toezicht op kwaliteit Wmo, ook de rechtmatigheid Jeugd en Wmo opgenomen. Dit betekent dat extra FTE nodig is om de rechtmatigheid uit te voeren. Om de extra kosten te dekken wordt de begroting vanaf 2024 met € 10.000 per jaar naar boven bijgesteld. Het vernieuwde DVO moet nog vastgesteld worden door alle 7 Westfriese colleges.

17. Bijdrage aan de GR GGD (2024 e.v. € 81.000 nadeel)

De jaarlijkse bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling wordt gebaseerd op de begroting 2024 van de GGD NHN.

18. Regionale bekostiging de Hoofdzaak (2023 € 20.000 voordeel)

Regionaal is besloten dat de Hoofdzaak (zelfregie- en herstelorganisatie voor en door mensen met een psychische kwetsbaarheid en hun naasten) volledig regionaal bekostigd wordt in 2023. Er is nog geen besluit genomen over de bekostiging in het jaar 2024 en verder.

19. Afschrijvingslasten consultatiebureau (2023 € 50.000 en 2024 e.v. € 25.000 voordeel)

De nieuwe huisvesting uitvoeringslocatie Jeugdgezondheidszorg in Obdam is in 2023 in gebruik genomen. De kosten hiervan zijn geactiveerd en vanaf 2024 wordt hierop jaarlijks € 25.000 afgeschreven. Abusievelijk staan de afschrijvingen dubbel geraamd. Dit wordt nu gecorrigeerd.

BATEN

a. Vangnetregeling 2022 (2023 € 9.000 voordeel)

Koggenland heeft in 2022 een tekort op de bijstandsuitkeringen. Hierdoor komen wij in aanmerking voor de vangnetregeling. Wij verwachten in 2023 € 27.000 te ontvangen. Hiervan is in de begroting al rekening gehouden met € 18.000. Er dient een bijstelling plaats te vinden van € 9.000.

b. Concept voorjaarsnota 2023 WerkSaam (2023 e.v. € 38.000 nadeel)

Op basis van het concept van de voorjaarsnota 2023 van WerkSaam is de begroting op diverse onderdelen aangepast.

c. Specifieke uitkeringen (SPUK) (2023 € 3.692.000, 2024 en 2025 € 343.000, 2026 € 272.000 budgettair neutraal)

Tegenover de kosten die gemaakt worden om Rijksbeleid uit te voeren, staan inkomsten vanuit het rijk. Zie voor een toelichting waar de inkomsten voor bedoeld zijn de toelichting bij de lasten.

d. Tarieven zwembaden (2023 e.v. € 108.000 voordeel)

Structureel hogere inkomsten door het aanpassen van de tarieven van het binnen- en buitenbad, zie het collegebesluit van 24 januari 2023.

- e. Eigen bijdrage CAK (2023 e.v. € 35.000 voordeel)
Door een toename van het aantal inwoners met een Wmo voorziening stijgen de baten uit de Eigen bijdrage CAK. Rekening houdend met een stijging van het aantal inwoners met een maatwerkvoorziening Wmo wordt het begrote bedrag bijgesteld naar € 130.000.
- f. Teruggave regionaal budget Maatschappelijke Opvang/Beschermd Wonen (2023 € 250.000 voordeel)
Gemeente Hoorn ontvangt rijksinkomsten voor Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen. Deze inkomsten zijn gebundeld in een regionaal budget, ondergebracht bij gemeente Hoorn. Aangezien de rijksinkomsten voor Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen in 2022 ruim voldoende waren om aan alle verplichtingen te voldoen, keert het restant budget terug naar de gemeenten op basis van inwonersaantal. De hoogte van de teruggave is definitief bij het vaststellen van de jaarrekening van gemeente Hoorn omdat zij dit budget beheren. Dit vindt plaats voor het zomerreces in 2023. Net als eerdere jaren is er een positief resultaat. Schatting voor de andere jaren kunnen nog niet worden gegeven, in verband met de mogelijke invoering van het woonplaatsbeginsel in 2024. Dit kan zorgen voor een wijziging van de rijksinkomsten.
- g. Dekking kapitaallasten Gymzaal De Droomgaard (2023 e.v. € 78.000 voordeel)
De kapitaallasten van de gymzaal De Droomgaard worden gedekt uit de reserve.
De kosten van de kapitaallasten zijn juist in de begroting verwerkt. Echter de compensatie van deze kapitaallasten vanuit de reserve zijn momenteel te laag in de begroting verwerkt. De compensatie vanuit de reserve wordt via deze wijziging gelijk getrokken met de kapitaallasten. Dit levert een structureel voordeel op van € 78.000.

3.4 Programma 3 Wonen en ondernemen

3.4.1 Ontwikkelingen

Beleidsveld omgevingstaken (inclusief Wonen)

Wonen

Deelname Woningmakers

Sinds 2023 nemen we deel aan de Woningmakers. Woningmakers is een versnellingstafel waar gemeenten, projectontwikkelaars en woningcorporaties aan deelnemen. Het doel van de versnellingstafel is om de samenwerking te verbeteren en uiteindelijk de woningbouw te versnellen.

Onderzoek Permanent Wonen op de Recreatieparken

In het vierde kwartaal van 2023 verwachten we ons onderzoek naar de vormen en mogelijkheden voor permanente bewoning op de recreatieparken af te ronden.

Omgevingswet / Omgevingsplan

In het Uitvoeringsprogramma is nog rekening gehouden met inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2023. Dit wordt 1 januari 2024. Op dit moment werken we aan het Omgevingsplan voor de dorpskernen. Gezien de complexiteit van de voorbereiding van het Omgevingsplan (Kernen) richten we ons op vaststelling in 2024.

Visiedocument (agrarische) bedrijven in landelijk gebied

Een visie op de bedrijven in het landelijk gebied wordt meegenomen in de integrale Omgevingsvisie die in 2024 wordt opgesteld.

Kleinschalige woningbouw in landelijk gebied

Gemeenten mogen volgens de Omgevingsverordening NH2020 van de provincie Noord-Holland ruimte geven aan kleinschalige woningbouw in landelijk gebied in of aan een dorpslint, direct grenzend aan een woonkern. In 2023 stellen wij hiervoor beleidsregels op. Ter voorbereiding vragen wij advies van een extern deskundige ten aanzien van het snijvlak van landschap en stedenbouw.

Implementatie omgevingswet

Voor de daadwerkelijke implementatie van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging bouw (WKB), zal er in het najaar van 2023 scholing voor alle medewerkers en bestuurders worden aangeboden. Dit wordt binnen de regio West-Friesland gezamenlijk uitgewerkt.

Er dienen regels, verordeningen en beleidsdocumenten aangepast te worden. Veel is al eerder aangepast en zal op het moment van de inwerkingtreding Omgevingswet gelijktijdig in werking treden. Communicatie is nodig, het inrichten van een vragenbomen structuur, etc. Er is momenteel geen aanleiding tot het aanvragen van extra budget en op verschillende onderdelen wordt samengewerkt met de regio West-Friesland.

Workflowsysteem VTH (Vergunningen toezicht en handhaving)

Mogelijk dient er een nieuwe aanbesteding te worden gedaan naar een nieuw Workflow systeem. Rekening moet worden gehouden met eventueel extra kosten die dit met zich mee zal brengen.

Duurzaamheid

Specifieke Uitkering (SPUK) Lokale aanpak Isolatie

Vanuit het nationaal isolatieprogramma (NIP) ontvangen we extra middelen om koopwoningen met een D, E, F en G energie-label te isoleren. Na het opstellen van een lokale aanpak vragen we deze middelen aan. De exacte bedragen zijn nog niet bekend. Naar verwachting gaat het voor Koggenland om een maximaal aan te vragen bedrag van € 575.000. Bij deze aanpak maken we een koppeling met de overgebleven middelen van de SPUK energie armoede 2022 (zie hiervoor ook programma 2 Welzijn & zorg).

Uitvoering klimaatwet

Vanuit het rijk ontvangen we via de Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) € 1.253.903, in drie tranches, namelijk mei 2023, januari 2024 en januari 2025. Deze middelen zijn bedoeld voor het aannemen van extra personeel voor de uitvoering van art 2 van de Klimaatwet: het onomkeerbaar en stapsgewijs terugdringen van emissies en broeikasgassen binnen Nederland. Denk aan de uitvoering/herijking van de RES, de warmte transitie en circulariteit (zie hiervoor ook programma 1 over personele bezetting).

Toekomstbestendig Wonen Lening

De Toekomstbesteding Wonen Lening heeft eind 2022 een financiële impuls gekregen middels een raadsbesluit. De lening hebben we hiermee kunnen voortzetten in 2023. De eerste maanden van 2023 zijn veel aanvragen binnengekomen en toegekend voor de verduurzaming van woningen. De toegekende bedragen zijn hoger dan in het verleden. We vinden de voortzetting van de lening belangrijk omdat het inwoners op weg helpt bij het verduurzamen van hun woning en zo bijdraagt aan de ambitie in 2050 klimaatneutraal te zijn. Als deze trend aanhoudt, wordt om de lening voort te kunnen zetten, een extra dotatie aangevraagd. Via een apart raadsvoorstel wordt de raad hierover geïnformeerd.

Klimaat/energie overheveling 2022

In 2022 ontvingen we vanuit het rijk een eerste bijdrage van € 195.000 voor de uitvoering van het klimaatakkoord. Deze middelen zijn in 2022 niet volledig besteed. Wij stellen voor om € 180.000 van 2022 mee te nemen naar 2023 met de volgende bestedingsdoeleinden:

- Inhuur van een trainee duurzaamheid: € 100.000;
- Bijdrage aan het vergroenen en klimaat adaptief maken van schoolpleinen: € 50.000 (zie hiervoor ook het raadsbesluit van 5 juni 2023 inzake het Schoolpleinenfonds);
- Extern uitzetten van een (technisch) onderzoek naar mogelijke warmtebronnen en de (on)mogelijkheden deze te gebruiken als voeding voor een collectief warmtenet in Ursem, Berkhout, Obdam en Avenhorn/De Goorn: € 30.000.

Stimulering natuur inclusieve isolatie woningen

Onderdeel van de warmtetransitie is het isoleren van woningen. Als gemeente spelen wij hier een grote rol in, onder anderen met ons woningbedrijf en het stimuleren van isolatie bij koopwoningen.

Om te kunnen gaan isoleren moet er onderzoek gedaan worden naar de aanwezigheid van (beschermd) diersoorten die in de spouwmuur van een woning kunnen zitten. Dit kan per woning/straat gedaan worden, maar dit kost de inwoners en de gemeente veel tijd en geld. Een andere optie is een Soortenmanagementplan (SMP) opstellen: een biodiversiteitsplan voor een gebied. Hiermee hebben we als gemeente de mogelijkheid om een gebiedsgerichte ontheffing aan te vragen voor de woonwijken, waar zowel huur- als koopwoningen staan. Zo kan de verduurzaming van woningen gestimuleerd worden en worden kwetsbare diersoorten duurzaam beschermd. Het opstellen van een SMP draagt extra kosten met zich mee, deze kosten komen waarschijnlijk uit op 150.000 euro. De kosten zijn een stuk lager dan wanneer dit individueel wordt aangepakt.

Beleidsveld Vastgoed en Woningbedrijf

Verduurzaming bij woningmutatie

Bij het woningmutatieproces worden huurwoningen met een energielabel D t/m E, als dit praktisch haalbaar is, ook verduurzaamd. De kosten voor de verduurzaming zijn opgenomen in het meerjaren investeringsoverzicht. Het krediet wat hier in 2023 en de daaropvolgende jaren voor nodig is, moet nog worden aangevraagd.

De mutatiewoningen staan door de verduurzaming langer leeg. De extra leegstandskosten zijn nog niet bekend en worden opgenomen in de najaarsnota 2023.

Meerjaren onderhoudsbegroting Woningbedrijf en Gemeentelijke gebouwen

De onderhoudsconditie en onderhoudsbegroting van ons vastgoed is in 2022 opnieuw opgenomen en samengesteld. Bij de verduurzaming van onze huurwoningen worden ook planmatige onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. Het moment van uitvoering is dan gerelateerd aan het uitvoeringsjaar van de verduurzaming en niet aan de onderhoudsconditie. De gevolgen hiervan moeten nog verwerkt worden in de meerjarenonderhoudsbegroting. Na verwerking van het voorgaande wordt de meerjarenonderhoudsbegroting opnieuw vastgesteld. De resultaten worden opgenomen in de najaarsnota 2023.

Beleidsveld Openbare ruimte

Begraafplaatsen en kerkenvisie

In het derde kwartaal van 2023 bieden wij de kerkenvisie en het MJOP begraafplaatsen 2023 t/m 2026 ter besluitvorming aan. Beide stukken hangen nauw met elkaar samen en vragen zorgvuldige afstemming met de kerkbesturen.

Beleidsveld Economie en toerisme

Geen bijzonderheden.

3.4.2 Financiële bijstellingen programma 3 Wonen en ondernemen

	I/S	2023	2024	2025	2026	V/N
(bedragen 1 € 1.000)						
LASTEN						
Omgevingstaken inclusief wonen						
1. Uitvoeringsagenda klimaatadaptie	S	0	0	0	-15	V
2. Capaciteit klimaat- en energiebeleid	I	187	134	138	0	N
3. Lokale aanpak isolatie	I	0	191	191	191	N
4. Klimaat en energie	I	180	0	0	0	N
5. Verhoging budget Wonen	S	15	15	15	15	N
6. Budget stedenbouwkundig advies	I	15	0	0	0	N
7. Bijdrage GR Omgevingsdienst NHN	S	0	86	86	86	N
8. Inhuur projectleider Flexwonen	I	-134	-12	0	0	V
Woningbedrijf						
9. (Planmatig)onderhoud	I	70	0	0	0	N
10. Vrijval Verhuurderheffing	S	-697	-697	-697	-697	V
10. Bijdrage aan Algemene dienst	S	697	697	697	697	N
11. Verduurzaming woningen	I	287	0	0	0	N
Grondbedrijf						
12. Avenhorn West voorbereiding	I	100	-100	0	0	N/V
13. Zuidermeer	I	1.436	135	345	0	V/N
Openbare ruimte						
14. Buitendienst - prijsstijging brandstof	S	20	20	20	20	N
15. Gladheidsbestrijding buitengebied	S	100	100	100	100	N
16. Energiekosten openbare verlichting	S	30	30	30	30	N
17. Onderhoud baggerwerk	S	0	-52	-52	-52	V
18. Machines buitendienst	S	0	-6	-6	-6	V
19. Overname stedelijk water	I	125	0	0	0	N
20. Kentekenonderzoek Berkhout	I	12	0	0	0	N
21. Kosten Afvalstoffenheffing	I	-123	0	0	0	V
22. Afschrijvingskosten 2022 wegen	S	-15	-15	-15	-15	V
Totaal lasten		2.305	526	852	354	
BATEN						
Omgevingstaken inclusief wonen						
a. Capaciteit klimaat- en energiebeleid	I	414	418	422	0	V
b. SPUK lokale aanpak isolatie	I	0	191	191	191	V
c. Subsidie verduurzaming particuliere woningen	I	30	30	29	29	V
Woningbedrijf						
d. Huurverhoging sociale woningen	S	29	29	29	29	V
Grondbedrijf						
e. Avenhorn West voorbereiding	I	100	-100	0	0	V/N
f. Zuidermeer	I	1.436	135	345	0	V
Openbare ruimte						
g. Bijdragen nutsbedrijven	I	177	0	0	0	V
Totaal baten		2.186	703	1.016	249	

Mutaties reserves						
Stortingen	S	29	29	29	29	N
Onttrekkingen	I/S	457	100	100	100	V
Saldo mutaties reserves		428	71	71	71	
Saldo mutaties		309	248	235	-34	
		voordeel	voordeel	voordeel	nadeel	

Toelichting

LASTEN

1. Uitvoeringsagenda klimaatadaptie (2026 € 15.000 voordeel)
De raad heeft ingestemd met de uitvoeringsagenda klimaatadaptie 2021-2025. Abusievelijk zijn in 2026 kosten van € 15.000 blijven staan. Dit wordt nu in 2026 gecorrigeerd.
2. SPUK CDOKE, tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid, rijks gelden (2023 € 187.000 2024 € 133.000 en 2025 € 137.000 budgettair neutraal)
Om de interne organisatie te versterken en te kunnen voldoen aan de uitvoering van klimaat taken is budget ontvangen (2023 € 414.000, 2024 € 418.000 en 2025 € 422.000). Hiervan wordt uitbreiding van formatie t.b.v. duurzaamheid gefinancierd (2023 € 227.000, 2024 € 285.000, 2025 € 285.000). Deze uitbreiding is opgenomen in programma 1.
Het restant budget is opgenomen onder programma 3. Hiervoor is nog geen (definitief) uitgaven doel.
3. Specifieke Uitkering (SPUK) Lokale aanpak isolatie (2023 t/m 2026 € 191.000 budgettair neutraal)
Een bedrag van € 1.460 per te isoleren (koop)woning, naar verwachting voor ca. 390 te isoleren woningen. Dit betreft een meerjarige aanpak, met een looptijd tot 31 december 2026. Omdat de aanvraag/ beschikking pas in het najaar van 2023 ligt, vindt de uitvoering naar verwachting vooral vanaf 2024 plaats. Er staan baten vanuit een SPUK tegenover deze last. Er is een resultaatverplichting, indien niet behaald moet mogelijk worden terugbetaald.
4. Klimaat en energie (2023 € 180.000 nadeel)
Deze mutatie betreft een verheveling van een incidenteel budget vanuit 2022. Inmiddels is van dit budget € 50.000 ingezet voor het schoolpleinenfonds. Hierover heeft besluitvorming plaatsgevonden in de raad van juni 2023.
5. Verhoging Budget Wonen (2023 e.v. € 15.000 nadeel)
De deelname aan de woningmakers is een jaarlijks terugkerende uitgave. Een onderdeel van het ondertekende Woonakkoord West-Friesland is dat er een doorstroommakelaar en beleidsmedewerker voor seniorenhuisvesting in de regio worden ingehuurd. De kosten worden naar rato van inwonertal verdeeld per gemeente en dit betreft een jaarlijks terugkerende uitgave.
6. Verhoging Budget stedenbouwkundig advies (2023 € 15.000 nadeel)
Met het oog op de inwerkingtreding van de Omgevingswet zullen we bij complexere aanvragen waarbij we extern advies nodig hebben, niet meer kunnen volstaan met alleen stedenbouwkundig advies. Dit advies moet integraler en moet betrekking hebben op een positieve bijdrage aan de bestaande of gewenste omgevingskwaliteiten. Voor 2023 hebben we hiervoor een bedrag opgenomen van € 30.000. Hieruit betalen we ook de kosten van extern advies ten aanzien van de beleidsregels voor kleinschalige woningbouw in landelijk gebied.

7. Bijdrage aan de GR Omgevingsdienst Noord Holland-Noord (2024 e.v. € 86.000 nadeel)
De jaarlijkse bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling wordt gebaseerd op de begroting 2024 van Omgevingsdienst NHN.
8. Inhuur projectleider Flexwonen (2023 € 134.000 en 2024 € 12.000 budgettair neutraal)
In de begroting 2023 is een incidenteel budget beschikbaar gesteld van € 180.000 voor externe inhuur projectleider Flexwonen. Dekking van deze kosten vindt plaats uit de Algemene reserve. Dit bedrag staat geraamd in Programma 3. Een gedeelte van dit budget (in totaliteit € 145.000) dient echter in programma 1 geraamd te worden. Zie ook programma 1.
9. (Planmatig)onderhoud Woningbedrijf (2023 € 70.000 nadeel)
Er zal een overschrijding plaatsvinden op de onderhoudsbegroting Woningbedrijf van 2023. Dit komt door uitloopwerkzaamheden vanuit 2022 en onvoorziene onderhoudswerkzaamheden. De uitloopwerkzaamheden betreffen schilderwerk € 10.000 en de levering en het plaatsen van CO+rookmelders € 25.000. De onvoorziene onderhoudswerkzaamheden betreft het vervangen van dakgoten en het herstel van schoorstenen € 35.000. De kosten worden ten laste van het begrotingsresultaat van het Woningbedrijf gebracht.
10. Afschaffing Verhuurderheffing per 1-1-2023 (2023 e.v. € 697.000 budgettair neutraal)
De te betalen verhuurderheffing, een belasting op sociale huurwoningen, vervalt voor het Woningbedrijf mits de daar bijhorende prestatieafspraken met betrekking tot verduurzaming worden behaald.
Binnen het woningbedrijf wordt jaarlijks een resultaat behaald van ongeveer € 1 miljoen. Vanwege het voordelig effect van de verhuurderheffing en het jaarlijkse resultaat in combinatie met de sterke vermogenspositie van het woningbedrijf (31-12-2022: € 15.000.000) kan de verduurzaming binnen de bestaande middelen gerealiseerd worden. De te betalen verhuurderheffing kan vrijvallen.
Het afschaffen van de te betalen verhuurderheffing Koggenland levert een bedrag op van structureel € 697.000 per jaar. Tevens kan de bijdrage van het woningbedrijf aan de algemene dienst verhoogd worden met een bedrag van € 697.000.
11. Verduurzaming acht woningen (2023 € 287.000 nadeel)
Het college heeft ingestemd met het vervroegen van planmatig onderhoud aan de huurwoningen in Ursem. De kosten van het onderhoud worden ten laste van het begrotingsresultaat van het Woningbedrijf gebracht.
12. Avenhorn West (2023 € 100.000 nadeel, 2024 € 100.000 voordeel; budgetneutraal)
Het is de wens om voor de ontwikkeling van Avenhorn West met de grondeigenaren een ontwikkelvisie op te stellen. Voor het opstellen van de ontwikkelvisie met ondersteunende verkeerskundige en stedenbouwkundige onderzoeken wordt € 100.000 van de geplande € 480.000 plankosten in 2024 naar voren gehaald naar 2023.
13. Zuidermeer (2023 € 1.436.000, 2024 € 135.000, 2025 € 345.000 budgetneutraal)
In 2022 is de grondexploitatie geopend en is de meerjarige exploitatieopzet vastgesteld. Op basis van het besluit de begroting van 2022 aangepast. De vastgestelde meerjarige exploitatieopzet is nog niet vastgelegd in de begroting van 2023 en verder. Grondexploitaties worden budgettair neutraal in de begroting verwerkt (zie baten). De wijziging heeft geen consequenties voor het projectresultaat.
14. Buitendienst - prijsstijging brandstof (2023 e.v. € 20.000 nadeel)
Vanwege de hoge brandstofprijzen is bijstelling van het budget voor de buitendienst nodig.

15. Gladheidsbestrijding buitengebied (2023 e.v. € 100.000 budgettair neutraal)

In de businesscase (Buca) overdracht wegen 7 Westfriese gemeenten is een te laag bedrag opgenomen voor het onderdeel gladheidsbestrijding. In de Buca zijn meerdere onderdelen opgenomen. In 2024 wordt van de verschillende onderdelen de balans opgemaakt en worden de plussen en minnen met elkaar verrekend. Het resultaat wordt verwerkt in de bestemmingsreserve overdracht wegen.

Hogere bijdrage vanuit de Reserve Onderhoud Wegen

Overdracht wegen is budgetneutraal opgenomen in de begroting 2023 en verder. Dat wil zeggen dat de inkomsten gelijk zijn aan de uitgaven. Per 2023 is in de begroting structureel 1,8 miljoen aan kosten opgenomen voor het beheer en onderhoud als gevolg van de overdracht wegen. De dekking van deze 1,8 miljoen zijn:

het vervallen van de bijdrage aan het HHNK a € 718.000

- de OZB heffing in plaats van de heffing via het HHNK € 776.000;
- een bijdrage vanuit de bestemmingsreserve € 317.000;
- Vanuit de regio hebben wij in januari 2023 een bedrag van € 3.804.000 ontvangen als gevolg van de overdracht wegen, met dit bedrag kan een periode van 12 jaar budgetneutraal uitgevoerd worden. Door de structurele tegenvaller van € 100.000 inzake het strooizout m.i.v. 2023 maakt dat de jaarlijkse bijdrage vanuit de Reserve Onderhoud wegen met hetzelfde bedrag omhoog gaat. Dit maakt ook dat de 12 jaar budgetneutraal is aangepast naar circa 8 jaar.

16. Energiekosten openbare verlichting (2023 e.v. € 30.000 nadeel)

Door de stijging van de energieprijzen is het budget niet toereikend. Er is een bijstelling nodig € 30.000.

17. Onderhoud baggerwerk (2024 e.v. € 52.000 voordeel)

Er is in 2023 extra budget nodig geweest voor de overdracht van het stedelijk water naar HHNK. Vanaf 2024 hoeven alleen de waterlopen rondom sportvelden en langs de wegbermen gebaggerd te worden. Er is een jaarlijks budget nodig van € 65.000. Dit is gebaseerd op een bedrag van € 900 per km te onderhouden wegsloot.

18. Machines buitendienst (2024 e.v. € 6.000 voordeel)

Het investeringskrediet van 2023 kan met € 39.000 naar beneden bijgesteld worden. Dit leidt vanaf 2024 tot lagere afschrijvingslasten. Zie ook paragraaf 3.5 Investeringskredieten.

19. Intentieovereenkomst Overname stedelijk water (2023 € 125.000 nadeel)

Het college heeft ingestemd met een intentieovereenkomst overname Stedelijk water. Het beheer en onderhoud is nu versnipperd. Een gedeelte wordt door de gemeente gedaan en een gedeelte door het hoogheemraadschap. Vanuit de 1-loketgedachte en uit efficiencyoverwegingen is het gewenst dat het hoogheemraadschap, in zijn rol als waterbeheerder, het beheer en onderhoud van het stedelijk water overneemt van de gemeente. De kosten van afkoop achterstallig baggerwerk en baggerdepot bedragen € 155.000. Binnen de bestaande begroting kan € 30.000 gedekt worden. Resteert een bedrag van € 125.000.

20. Kentekenonderzoek Berkhout (2023 € 12.000 nadeel)

Om inzicht te krijgen in de hoeveelheid doorgaand en bestemmingsverkeer in Berkhout is een kentekenonderzoek uitgevoerd. De kosten hiervan zijn € 12.000 en abusievelijk is hiervoor geen budget geraamd.

21. Eindafrekening 2022 HVC (2023 € 123.000 voordeel)

De kosten van de HVC zijn gebaseerd op het aantal woonhuiseenheden (WHE). Deze kosten worden via maandelijkse voorschotnota's in rekening gebracht. Na een grote bestandscontrole tussen de HVC en de gemeente Koggenland blijkt dat het aantal bij de HVC geregistreerde WHE te hoog is ingeschat. Na de eindafrekening 2022 van de HVC heeft dit geleid tot een creditbedrag die we in 2023 hebben ontvangen.

22. Afschrijvingskosten Wegen 2022 (2023 e.v. € 15.000 voordeel)

Wegens lagere investeringskosten Wegen 2022 vallen de afschrijvingskosten structureel € 15.000 lager uit.

BATEN

a. SPUK CDOKE, tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid, rijks gelden (2023 € 414.000, 2024 € 418.000 en 2025 € 422.000 budgettair neutraal)

De gemeente ontvangt budget om uitvoering te kunnen geven aan de klimaattaken. Deze worden via een SPUK-regeling in drie tranches aan ons uitgekeerd. Een deel van dit budget wordt ingezet door uitbreiding van formatie duurzaamheid (zie programma 1). Voor het restant is nog geen uitgaven doel. Dit bedrag is opgenomen onder programma 3.

b. SPUK lokale isolatie aanpak, rijks gelden (2023 t/m 2026 € 191.000 budgettair neutraal)

De SPUK betreft een meerjarige aanpak, met een looptijd tot 31 december 2026. De uitvoering vindt naar verwachting vooral vanaf 2024 plaats. Er staan lasten tegenover deze baat. En er is een resultaatverplichting: indien niet behaald, moet mogelijk worden terugbetaald.

c. Provinciale subsidie Meerjarenprogramma energiebesparing particuliere woningen 2023-2026 (2023 en 2024 € 30.000, 2025 en 2026 € 29.000 voordeel)

Er is een aanvraag in voorbereiding voor de provinciale subsidie Meerjarenprogramma energiebesparing bestaande particuliere woningbouw 2023-2026. Het aan te vragen subsidiebedrag is € 118.000 en vraagt een cofinanciering van eveneens € 118.000. De subsidie heeft een looptijd van 4 jaar (2023 t/m 2026). Wij verwachten de cofinanciering vanuit de huidige begroting te financieren.

d. Huurverhoging sociale woningen (2023 e.v. € 29.000 voordeel)

Het college heeft ingestemd met het advies de huren per 1 juli 2023 gemiddeld te verhogen met 2,6%. De inkomsten uit de huurverhoging worden ten gunste van het begrotingsresultaat van het Woningbedrijf gebracht.

e. Avenhorn West

De mutaties binnen het Grondbedrijf zijn budgettair neutraal omdat deze worden verrekend met de boekwaarde van de grondexploitatie. Het te verwachten resultaat van de grondexploitaties, zoals aangegeven in de jaarrekening 2022, wijzigt niet door deze mutaties.

f. Zuidermeer

De mutaties binnen het Grondbedrijf zijn budgettair neutraal omdat deze worden verrekend met de boekwaarde van de grondexploitatie. Het te verwachten resultaat van de grondexploitaties, zoals aangegeven in de jaarrekening 2022, wijzigt niet door deze mutaties.

g. Bijdragen nutsbedrijven (2023 € 177.000 voordeel)

De inkomsten van € 177.000 zijn afkomstig vanuit een netverzwakingsproject van Liander op het Oosteinde in Berkhout. Tijdens de werkzaamheden zijn grote stukken asfalt opengebroken. Het bedrag betreft een vergoeding voor de herstelwerkzaamheden aan het asfalt op het Oosteinde in Berkhout. De asfalt herstelwerkzaamheden zijn in 2022 uitgevoerd.

3.5 Investeringskredieten

3.5.1 Ontwikkelingen

Er zijn diverse investeringskredieten beschikbaar gesteld. De investeringskredieten zijn beschikbaar gesteld bij de vaststelling van de begroting of via een separaat raadsbesluit. Enkele investeringskredieten dienen bijgesteld te worden.

3.5.2 Bijstelling investeringskredieten

(bedragen 1 € 1.000)			Oorspronkelijk	Mutatie	Nieuw
	Pr.				
1.	1	Informatieplan 2023	745	-45	700
2.	1	Vbk herinrichting gemeentehuis	150	345	495
3.	3	Machines buitendienst 2023	317	-39	278
4.	3	Vervanging armaturen 2023	146	20	166

Toelichting

1. Informatieplan 2023

Er is een investeringskrediet van € 746.000 beschikbaar gesteld. In dit krediet is een bedrag van € 45.000 opgenomen die niet geactiveerd mag worden. Het bedrag van € 45.000 wordt nu in de exploitatie geraamd. Het krediet kan naar beneden bijgesteld worden. Zie paragraaf 3.2.2 voor bijstelling afschrijvingslasten (€ 9.000).

2. Vorbereidingskrediet herinrichting gemeentehuis

De raad heeft op 17 april 2023 een voorbereidingskrediet van € 345.000 beschikbaar gesteld voor de uitwerking tot een definitief ontwerp. Eerder heeft de raad een voorbereidingskrediet van € 150.000 beschikbaar gesteld. Besloten is dit bedrag te verrekenen met het definitieve investeringskrediet. Bij het voorstel van 17 april is aangegeven het bedrag van € 345.000 te dekken uit de Algemene reserve. Gelet op de eerdere besluitvorming en de transparantie van de middelen voor het gemeentehuis wordt voorgesteld om het voorbereidingskrediet van € 345.000 ook te verrekenen met het definitieve investeringskrediet.

3. Machines buitendienst 2023

Er is een investeringskrediet van € 317.000 beschikbaar gesteld. Er kan echter € 39.000 vrijvallen. Aanschaf pick-up voertuig kon goedkoper wegens aanschaf ander showroom model. Zie paragraaf 3.4.2 voor bijstelling afschrijvingslasten (€ 6.000).

4. Vervanging armaturen openbare verlichting 2023

Er is een investeringskrediet van € 146.000 beschikbaar gesteld voor de vervanging van armaturen vanuit het MJOP OVL 2019-2023. Door de prijsstijging van de afgelopen jaren verwachten we voor de vervanging van 2023 een overschrijding van € 20.000 op het budget. Er wordt voorgesteld het investeringskrediet met € 20.000 te verhogen. De bijstelling van de afschrijvingslasten is minimaal en wordt meegenomen bij het opstellen van de begroting 2024.

4. Kaders begroting 2024-2027

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zijn de uitgangspunten en kaders voor de samenstelling van de begroting 2024 en het meerjarenperspectief opgenomen. In paragraaf 4.3 wordt u geïnformeerd over nieuw beleid.

4.2 Uitgangspunten begroting 2024 en de meerjarenraming

Bij het opstellen van de begroting 2024 worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- **Onvoorzien**
Voor onvoorziene uitgaven wordt jaarlijks € 45.000 opgenomen. Dit is conform de door de raad vastgestelde financiële verordening artikel 212.
- **Rente**
Rente op bestaande en nieuwe investeringen wordt toegerekend via het rente-omslagpercentage. De renteomslag wordt berekend door de totale rentelast te delen door de boekwaarde van de vaste activa.
- **Loonontwikkeling** Er wordt in de begroting 2024 rekening gehouden met de nieuwe CAO en de daarbij horende loonindexatie van 4%.
- **Prijsontwikkelingen**
Er zijn verschillende indexaties toegepast, deze leest u terug bij het betreffende programma. De grootste indexaties zijn de CAO en de Bijdrage Gemeenschappelijke regelingen.
- **Lokale heffingen**
Er wordt in de begroting 2024 rekening gehouden met een prijsindexatie van 5%
- **Verbonden partijen**
Voor de indexatie van de bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen worden de uitgangspunten gevolgd van de Regietafel Noord-Holland Noord. Volgens deze uitgangspunten wordt voor de loonontwikkeling 7,5% en voor de prijsontwikkeling 6,1% gehanteerd. Uitgaande van de verhouding van loon- en prijsgevoelige elementen (70/30) worden de bijdragen met 7,1% geïndexeerd.
- **Aantal inwoners**
Het aantal inwoners bedraagt per 1 januari 2024 23.766.
- **Algemene uitkering**
De algemene uitkering uit het gemeentefonds voor 2024 wordt gebaseerd op de Meicirculaire 2023. Er wordt in de meerjarenraming 2025 t/m 2027 gerekend met constante prijzen. Dit betekent dat de loon- en prijsontwikkelingen niet cumulatief verwerkt worden.

4.3 Nieuw beleid

4.3.1 Algemeen

In deze paragraaf is nieuw beleid opgenomen. Als u instemt met het opgenomen nieuw beleid en de daarbij horende financiële consequenties worden deze verwerkt in de begroting 2024.

4.3.2 Programma 1 Dienstverlening en bestuur

Beleidsveld Bestuur

Participatie

Integratie inwoners zorginstellingen en omwonenden

In 2024 stellen we een plan van aanpak op voor het stimuleren van de integratie van inwoners van zorginstellingen en omwonenden. De gevolgen voor de begroting zijn nog onbekend.

Jaarlijkse buurtontmoeting

In 2024 maken we een plan van aanpak voor de organisatie van een jaarlijkse buurtontmoeting. De gevolgen voor de begroting zijn nog onbekend. Een deel van de kosten kan mogelijk worden gefinancierd vanuit de Brede Spuk regeling in het kader van het versterken van de sociale cohesie.

Beleidsveld Bedrijfsvoering

Herinrichting gemeentehuis

Op 17 april 2023 heeft de raad een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld om het schetsplan voor de herinrichting van het gemeentehuis verder uit te werken tot een definitief ontwerp. Via een werkgroep wordt de raad intensief bij dit traject betrokken.

Op basis van het schetsplan zijn de kosten globaal geraamd op circa € 5 miljoen voor de herinrichting zelf en circa € 2,5 miljoen voor verduurzaming. Eind 2023 verwachten we de raad een definitief investeringsvoorstel te kunnen voorleggen met inzicht in de te verwachten effecten op de exploitatiekosten. Een werkgroep van de raad wordt betrokken bij de voorbereiding van dit definitieve voorstel. In het meerjaren investeringsoverzicht hanteren we voorlopig de eerder geraamde bedragen.

Ontwikkelingen arbeidsmarkt

De verhoging van de pensioenleeftijd heeft de krapte op de arbeidsmarkt enigszins vertraagd, maar wordt nu en de komende jaren voor de gemeente steeds manifester. Medewerkers ervaren reeds een hoge werkdruk. Daar bovenop komt dat vacatures langer open staan en ziekteverzuim toeneemt. Dit leidt tot een hogere vervangingsvraag en meer inzet van externe inhuur. Als antwoord op de krapte op de arbeidsmarkt wil Gemeente Koggenland de leukste werkgever van de regio zijn en blijven. Daarom worden in 2024 een aantal acties ingezet om dit doel te ondersteunen.

Externe inhuur

Voor 2023 is structureel € 400.000 beschikbaar gesteld en incidenteel € 200.000 voor de inhuur van personeel t.b.v. ziekte, zwangerschaps- en ouderschapsverlof. De afgelopen jaren hebben we gezien dat het ziekteverzuim is gestegen en dat er jaarlijks aanzienlijk gebruik wordt gemaakt van externe inhuur voor het tijdelijk opvangen van ziekteverzuim en verlof. Over 2023 is gebleken dat er niet voor € 200.000 gebruik wordt gemaakt van ouderschapsverlof. Er zal daarom nog geen verzoek worden gedaan het incidentele budget structureel te maken.

Salarisadministratie

Per 1 januari 2024 gaat gemeente Koggenland over op een nieuw HR-systeem en wordt de uitvoering van de salarisadministratie elders belegd. De kosten voor de uitvoering van de salarisadministratie en het nieuwe HR-systeem zijn nog niet bekend. Indien deze kosten hoger zijn dan de reeds begrote kosten, worden deze meegenomen in de begroting voor 2024.

Beleidsveld Burgerzaken

De gemeente Koggenland werkt organisatie breed hard aan digitalisering van producten en diensten. De dienstverlening beter, sneller en goedkoper maken, kan vooral bereikt worden door middel van ICT. Ook het domein Burgerzaken heeft hier een groot aantal stappen in gezet. Door digitalisering worden de gegevens door de inwoner eenmalig ingevoerd en direct verwerkt in het aangevraagde product, wat minder foutgevoelig is. De frontofficemedewerker controleert en verwerkt de aanvraag. Bij sommige digitale producten kan het zijn dat er geen medewerker aan te pas komt. Een voorbeeld

hiervan is de digitale aangifte verhuizing, deze kan leiden tot een 'groene aangifte verhuizing', wat betekent dat er zonder tussenkomst van de medewerker deze aangifte in de BRP wordt doorgevoerd. Door alle ontwikkelingen op het gebied van Burgerzaken ontstaat er grote behoefte aan een Functioneel Applicatiebeheerder voor Burgerzaken, die verantwoordelijk wordt voor alle applicaties binnen Burgerzaken (en GCC). Dit is opgenomen in de aanvraag incidentele uitbreiding formatie.

Het GCC ontwikkelt zich de komende jaren naar een volwassen team op het gebied van inwonercontact. Al het inwonercontact wordt geïntegreerd, het GCC is ambassadeur van inwonerscontact richting de rest van de organisatie, meetpunten worden actief gemonitord, klantcontact en klanttevredenheid wordt gemeten en verbeterd zichtbaar.

Beleidsveld Algemene Dekkingsmiddelen

Geen bijzonderheden.

Beleidsveld Openbare orde en veiligheid

Evenementenbeleid

In 2023 herzien wij het evenementenbeleid. We maken het voor organisatoren eenvoudiger om een evenement te organiseren. Daar waar dit mogelijk is, vereenvoudigen en digitaliseren we in 2024 de wijze van het indienen van een melding en het aanvragen van een vergunning. We vereenvoudigen het aanvraagformulier en onderzoeken of de in te dienen gegevens/bescheiden vereenvoudigd kunnen worden. Mogelijke kosten die hieraan verbonden zijn, dekken we in eerste instantie binnen de bestaande begroting.

4.3.3 Programma 2 Welzijn en Zorg

Beleidsveld Inkomensvoorzieningen

Geen bijzonderheden.

Beleidsveld jeugd 0-23

Inkoop jeugd met ingangsdatum 1 januari 2025

In regionaal verband wordt gewerkt aan de nieuwe inkoop Jeugd. De nieuwe overeenkomsten met een langere looptijd zullen per 1 januari 2025 in gaan. Voor de nieuwe overeenkomsten is het doen van een kostprijsonderzoek voor het hebben van reële tarieven noodzakelijk. Op dit moment is onbekend wat de uitkomsten hiervan zullen zijn en wat dit betekent voor de tarieven en daarmee de begroting.

Onderwijsachterstandenbeleid

Om goed gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid te kunnen voeren, ontvangen wij sinds 2019 vanuit het Rijk financiële middelen (rijksvergoeding). Vanuit de periode 2019-2022 is er een restant van 2022 van € 59.208 overgeheveld naar 2023 beschikbaar voor de periode 2023-2026. Het beleid is met name gericht op ondersteuning van de doorgaande lijn gericht op vroegtijdige signalering, goede voorbereiding op de basisschool en een soepele overgang van voorschoolse opvang naar de basisschool.

Instandhouding voorschoolse voorzieningen

Wij vinden het belangrijk om voorschoolse voorzieningen voor peuters (2-4 jaar), bij voorkeur in samenwerking met de basisschool in de betreffende kern in stand te houden. Een nader onderzoek, toelichting en onderbouwing per kern voor de instandhouding van de kleine locaties peuteropvang is gestart.

Beleidsveld Kunst, cultuur en ontwikkeling

Het Kunst- en Cultuurbeleid is vastgesteld. Hierin zijn de meest recente ontwikkelingen en input van belanghebbenden verwerkt. Gestreefd wordt naar verbinding tussen verenigingen en organisaties die zich bezighouden met cultuur of organisaties waarin cultuur ingezet kan worden als middel om een gezamenlijk doel te bereiken. Daarnaast wordt gekeken naar de mogelijkheden tot het stimuleren van lokale culturele activiteiten.

Beleidsveld Sport, recreatie en sportaccommodaties

Opwaardering administratiesysteem zwembaden

In 2023 doen we onderzoek naar een opwaardering van het administratiesysteem voor de zwembaden. Het administratiesysteem is voor zowel bezoekers alsmede voor deelnemers aan zwemlessen. Deze opwaardering is nodig om een kwaliteitsverbetering in de administratie en dienstverlening te bewerkstelligen. Dit heeft als doel om de tevredenheid van klanten te verbeteren en de effectieve inzet van medewerkers te verhogen. In 2024 leggen we een investeringsvoorstel voor om een besluit te nemen over het opwaarderen van het administratiesysteem voor de zwembaden.

Mountainbikeparcours in Obdam

We doen een behoefte- en locatie onderzoek voor een (kinder)mountainbikeparcours in Obdam.

Verduurzaming Zwembaden

Zowel het Koggenbad als Buitenmeere zijn gedateerd en onderwerp van een onderzoek naar instandhouding van deze voorzieningen. Vervanging van de zwembaden is een reële optie, maar de termijn waarop dat gaat plaatsvinden is minimaal 10 jaar. Iedere verduurzaming die helpt om de exploitatie duurzamer te maken, de exploitatiekosten verlaagt en binnen die termijn is terugverdiend is daardoor een optie. Denk hierbij aan maatregelen en investeringen die we snel kunnen nemen zoals het plaatsen van zonnepanelen, zonneboilers en/of warmtepompen. Daarnaast verder onderzoeken welke mogelijkheden er nog meer zijn.

Sportaccommodatiefonds

Op dit moment beschikken we niet over een MeerJarenOnderhoudsPlan (MJOP) voor sportaccommodaties. Het verzoek is middelen te reserveren voor onderhoud en aanleg van sportaccommodaties, waaronder de vervanging van kunstgrasvelden en/of de realisatie van sportfaciliteiten voor nieuwe sporten in Koggenland. Goede sportvoorzieningen zijn van grote meerwaarde voor alle inwoners, vitaliteit, plezier en mentale gezondheid dragen daar direct en indirect aan bij.

Beleidsveld Zorg en voorzieningen

Inkoop Wmo

We beogen om de nieuwe overeenkomsten Wmo, met een langere looptijd, per 1 januari 2025 in te laten gaan. Voor de nieuwe overeenkomsten is het doen van een kostprijsonderzoek voor het hebben van reële tarieven noodzakelijk. Op dit moment is onbekend wat de uitkomsten hiervan zijn en wat dit betekent voor de tarieven en daarmee de begroting.

Verandering Eigen Bijdrage

Naar verwachting wordt vanaf 1 januari 2026 de eigen bijdrage die inwoners moeten betalen voor een maatwerkvoorzieningen uit de Wmo weer inkomensafhankelijk. Op dit moment werkt het ministerie aan een wetsvoorstel Passende eigen bijdrage Wmo 2015. Wat dit concreet betekent voor de inwoner is op dit moment nog onduidelijk. Datzelfde geldt voor de begroting voor de maatwerkvoorzieningen en de inkomsten uit de eigen bijdrage.

Beschermd Wonen

Op 16 januari 2023 is het wetsvoorstel woonplaatsbeginsel voor Beschermd Wonen ingediend bij de tweede kamer. Het woonplaatsbeginsel houdt in dat iedere gemeente verantwoordelijk wordt voor Beschermd Wonen voor eigen inwoners. Afhankelijk van de besluitvorming omtrent de wet, kan het zijn dat gemeente Koggenland hier financiële middelen voor gaat ontvangen. Er is gesproken over een implementatiedatum van 1 januari 2024.

Kwetsbare inwoners

Regionaal werken we samen op het gebied van (psychisch) kwetsbare inwoners. Het beleid is vastgelegd in de Toekomstvisie (psychisch) kwetsbare inwoners regio Westfriesland. Deze visie heeft een looptijd tot en met 2023. In 2024 zal het nieuwe meerjaren regionaal beleidskader worden vastgesteld op dit thema.

Ondersteuningsfonds verenigingen en maatschappelijke organisaties

Op dit moment zijn de algemene subsidieverordening en de subsidieregelingen het instrument waaraan een subsidieaanvraag wordt getoetst. De subsidieregelingen bestaan alleen uit jaarlijkse, structurele subsidies. Hierdoor is het niet mogelijk om een incidentele subsidies of bestaande

activiteiten te versterken. Vanuit een ondersteuningsfonds kan dit wel. Aanvragen die nu vanuit de subsidieregelingen worden afgewezen kunnen worden getoetst op de criteria van het ondersteuningsfonds. Voorbeelden waaraan het ondersteuningsfonds kan worden besteed zijn: Culturele evenementen, sportevenementen en bewonersinitiatieven. Ook is het soms noodzakelijk om noodlijdende verenigingen incidenteel te ondersteunen om de continuïteit van de activiteiten te borgen.

4.3.4 Programma 3 Wonen en ondernemen

Beleidsveld omgevingstaken (inclusief Wonen en duurzaamheid)

Omgevingsvisie

De Omgevingsvisie is een verplicht instrument uit de Omgevingswet. In deze visie wordt al het beleid rondom de fysieke leefomgeving samengebracht en actueel gehouden. Wij houden rekening met een actualisatie en bijbehorende investering van €150.000 elke vier jaar, dus in elke bestuursperiode. De kosten voor het opstellen van afzonderlijke, sectorale visies en plannen op het gebied van de fysieke leefomgeving vervallen.

Omgevingsplan

De Omgevingswet verplicht ons ook om één gemeente breed Omgevingsplan vast te stellen. Na het deelgebied Kernen, willen we in 2025 de regels voor de bedrijventerreinen en het landelijk gebied aan het Omgevingsplan toevoegen. Dit vraagt een investering van € 200.000.

Beleidsveld Woningbedrijf

Onderhoud beschoeiingen

Het Woningbedrijf heeft woningen met beschoeiingen in eigendom. Dit onderwerp heeft de aandacht gekregen door diverse meldingen van huurders. Het vervangen van beschoeiingen is nog niet opgenomen in de meerjarenonderhoudsbegroting van Woningbedrijf.

Beleidsveld Grondbedrijf

Voor project Tuindersweijde Zuid wordt gewerkt aan de voorbereiding van een aansluiting op de N194 in de vorm van een rotonde. Later dit jaar wordt een voorstel voor een op de rotonde aansluitende randweg ten westen van Tuindersweijde Zuid aan de raad gedaan. De randweg vermindert de verkeersdruk binnen Tuindersweijde Zuid en achterliggende bestaande woonwijken en is ook nodig voor een mogelijke ontwikkeling van Tuindersweijde Noord. De verwachting is dat het voorstel in Q3 aan de raad wordt voorgelegd.

Beleidsveld Openbare ruimte

Civiele kunstwerken

Het huidige MJOP civiele kunstwerken loopt tot 2024. 1 augustus 2023 worden de laatste inspectie gegevens van het areaal aangeleverd en op basis van de inspectiegegevens wordt er een nieuw MJOP civiele kunstwerken opgesteld voor 2024 t/m 2028. De verwachting is dat het MJOP civiele kunstwerken begin Q4 ter besluitvorming worden aangeboden.

Openbare verlichting

In het derde kwartaal van 2023 bieden wij het MJOP openbare verlichting 2024 t/m 2027 ter besluitvorming aan. Het onderhoudscontract van de openbare verlichting loopt af en besteden we opnieuw aan.

Beschoeiingen

In 2024 bieden wij het MJOP beschoeiingen 2025 t/m 2029 ter besluitvorming aan.

Opwaarderen ambulante handelsplek, inclusief herinrichten kruispunt Dwingel – Vijverhof en het verbreden van fietspaden (p.m. post)

Momenteel wordt een plan uitgewerkt voor het opwaarderen van de ambulante handelsplek bij winkelcentrum Vijverhof, inclusief het herinrichten van het kruispunt Dwingel-Vijverhof en het verbreden van de fietspaden van de Dwingel en de Buitenroede (tussen De Droomgaard en Het Veer).

Naar verwachting zijn de kosten van dit plan in het vierde kwartaal van 2023 inzichtelijk en wordt hiervoor krediet aangevraagd bij de gemeenteraad.

Beleidsveld Economie & Toerisme

Impuls waterrecreatie

Het voorstel is in 2024 een plan van aanpak op te stellen voor het verbeteren van het haventje in Avenhorn en werken we aan een aanlegsteiger in Rustenburg.

Tevens is in 2024 het voorstel op basis van de kadervisie te onderzoeken op welke locaties een aanlegsteiger of kano opstap van toegevoegde waarde kan zijn voor de recreatieve vaarroutes. Het realiseren van deze steigers/opstapjes wordt geschat op € 50.000. Dit bedrag is terug te vinden in de meerjareninvesteringsbegroting in hoofdstuk 5.

4.4 Financiële mutaties nieuw beleid

In de onderstaande tabel vindt u de desbetreffende mutaties nieuw beleid met een toelichting.

Nieuw beleid (bedragen 1 € 1.000)		I/S	2024	2025	2026	2027	V/N
LASTEN							
Programma 1 Dienstverlening en bestuur							
Bestuur							
1.	Jongerenraad	I	15	0	0	0	N
Bedrijfsvoering							
2.	Implementatie Woo	I	70	0	0	0	N
3.	ICT kosten	I	125	0	0	0	N
4.	Incidentele uitbreiding formatie	I	471	0	0	0	N
5.	Projectleider ICT	I	96	0	0	0	N
6.	Loonsom	S	-200	-200	-200	-200	V
7.	Werving & selectie/arbeidsmarktcommunicatie	S	40	40	40	40	N
8.	Medewerkers onderzoek	I	25	0	0	0	N
9.	Regeling vervroegd uittreden	I	40	0	0	0	N
10.	Traineeprogramma	I	25	0	0	0	N
11.	NIS2	I	30	0	0	0	N
Burgerzaken							
12.	Verkiezingen 2024	I	16	0	0	0	N
Programma 2 Welzijn en zorg							
Jeugd 0-23 jaar							
13.	Borging NPO/preventie	S	87	87	87	87	N
Sport, recreatie & sportaccomm.							
14.	Opstellen recreatiegids	I	0	25	0	0	N
Zorg & voorzieningen							
15.	Uitbreiding formulierenbrigade Obdam (pilot)	I	10	10	0	0	N
Programma 3 Wonen en ondernemen							
Openbare ruimte							
16.	Vervanging verkeerstellers	I	10	0	0	0	N
17.	Verkeersbordeninventarisatie	I	25	0	0	0	N
Woningbedrijf							
18.	Onderhoud beschoeiingen	I	35	0	0	0	N
Economie en Toerisme							
19.	Vorbereidingskosten invoeren ondernemersfonds	I	60	0	0	0	N
			980	-38	-73	-73	N

BATEN					
Programma 1 Dienstverlening en bestuur					
Programma 2 Welzijn en zorg					
Programma 3 Wonen en ondernemen					
		0	0	0	0
Mutaties reserves					
Stortingen		0	0	0	0
Onttrekkingen	I	35	0	0	0 V
Saldo mutaties reserves		35	0	0	0 V
Saldo mutaties		-945	38	73	73
		nadeel	voordeel	voordeel	voordeel

Toelichting

LASTEN

Programma 1

Bestuur

1. Jongerenraad (2024 € 15.000 nadeel)

In 2024 onderzoeken we of er mogelijkheden zijn en draagvlak is, om een jongerenraad te organiseren naast de bestaande kinderraad. Voor dit onderzoek en de daaraan gekoppelde activiteiten vragen we een budget aan van € 15.000.

2. Implementatie Woo (2024 € 70.000 nadeel)

Voor de implementatie van de Wet open overheid (Woo) in onze organisatie is een implementatieplan opgesteld. Het implementatieplan is gericht op de verplichte informaticategorieën conform de Woo. Bovenop het basisniveau wordt invulling gegeven aan de extra ambities van het college en het Woo-proof werken in onze organisatie. Om dit mogelijk te maken is in eerste instantie een extra incidenteel budget van € 70.000 nodig voor o.a.:

- Juridisch advies;
- Doorvoeren van technische aanpassingen in systemen;
- Opleidingen en bewustwording voor ambtenaren en bestuurders;
- Ondersteuning bij inrichting en aanpassen processen.

3. ICT kosten (2024 € 125.000 nadeel)

Voor projectleiding (€ 40.000); data gedreven werken (€ 25.000); informatiebeveiliging/privacy (€10.000) en informatiehuishouding op orde (archivering) (€50.000) is incidenteel in totaal € 125.000 nodig voor de inzet van derden.

4. Incidentele uitbreiding formatie (2024 € 471.000 nadeel)

Er is een incidentele uitbreiding van de formatie nodig om werkzaamheden die tijdelijk van aard zijn op te vangen. Deze uitbreidingen worden nader toegelicht:

- *Beleidsmedewerker inkoop sociaal domein*

In verband met de besluitvorming over de netwerkorganisatie is incidenteel extra inzet nodig voor de invulling van de nieuwe regionale inkoop Jeugd en WMO aanbieders. Incidenteel extra inzet is nodig om de implementatie van de nieuwe contracten te realiseren. De nieuwe afspraken zijn van invloed op onze lokale en regionale werkwijzen, inrichting van systemen en samenwerking. Met de huidige capaciteit is er onvoldoende ruimte om deze implementatie vorm te geven.

- *Concerncontroller*

Vanuit de grotere verantwoordelijkheid voor het college op het gebied van rechtmatigheid en vanuit de organisatieontwikkeling willen wij invulling geven aan de functie van concerncontroller. Doelstelling van de Concerncontroller is:

- de bevordering van de doelgerichtheid, de doelmatigheid en effectiviteit van het gevoerde beleid en beheer in verband met de door het bestuur vastgestelde doelen;
- een verantwoord beheer van middelen, die voor het bereiken van vastgestelde doelstellingen zijn toegekend ;
- de naleving van de toepasselijke wettelijke bepalingen en bestuurlijke richtlijnen ten aanzien van o.a. de P&C producten en inzicht en grip op de uitgaven binnen het sociaal domein;
- inzichtelijk maken en beheersen van risico's.

We willen de formatie hiervoor incidenteel uitbreiden waarna op basis van ervaring een verzoek voor een structurele uitbreiding van de formatie wordt aangevraagd.

- *Medewerker GCC*

Vanuit het college uitvoeringsprogramma ter verbetering van de dienstverlening aan inwoners en ondernemers wordt voorgesteld de formatie incidenteel uit te breiden met 2 fte in de functie van medewerker GCC.

- *Casemanagers Zorg*

Vanwege langdurige ziekte is een incidentele uitbreiding van de formatie nodig voor het werven van twee casemanagers. Er wordt gekozen voor een tijdelijke uitbreiding van de formatie met een incidentele dekking, omdat de kosten van inhuur hoger liggen dan indiensttreding.

5. Projectleider ICT (2024 € 96.000)

Voor het begeleiden van het onderzoek naar de toekomst van onze ICT organisatie en de deelname aan de gemeenschappelijke regeling SSC DeSom en voor de uitvoering van projecten daaraan gerelateerd willen we tijdelijk extra capaciteit aantrekken.

6. Loonsom (2024 e.v. € 200.000 voordeel)

In 2024 wordt de loonsom verlaagd met € 200.000. Voor het opstellen van de Begroting 2024 starten we een onderzoek voor het uitnutten van de loonsom, wat naar verwachting in september gereed is.

7. Werving & Selectie/arbeidsmarktcommunicatie (2024 e.v. € 40.000 nadeel)

In verband met de krappe arbeidsmarkt achten wij het noodzakelijk om het budget werving en selectie en arbeidsmarktcommunicatie structureel te verhogen met € 40.000 en daarmee vast te stellen op € 75.000 ten behoeve van de werving en selectie van personeel en zichtbaarheid van de gemeente Koggenland als werkgever.

8. Medewerkers onderzoek (2024 € 25.000 nadeel)

In 2020 is een medewerkers onderzoek uitgevoerd door Effactory. Met de organisatieontwikkeling in 2022 en de verdere ontwikkeling van de organisatie in 2023 is besloten om in die jaren geen medewerkers onderzoek uit te voeren. Voor 2024 willen wij opnieuw een medewerkers onderzoek uitvoeren om te onderzoeken waar wij nu staan als werkgever. Hiervoor dient een verwacht budget van € 25.000 beschikbaar te worden gesteld.

9. Regeling vervroegd uittreden (RVU) (2024 € 40.000 nadeel)

In de Cao Gemeenten 2023 -2024 is een RVU regeling opgenomen die medewerkers, onder voorwaarden, de mogelijkheid biedt om twee jaar voor de pensioengerechtigde leeftijd vervroegd uit te treden. Gedurende de RVU periode heeft de medewerker recht op een maandelijkse uitkering die gelijk is aan de fiscale drempelvrijstelling voor de RVU. Het maximum bedrag op basis van de jaarschijven is € 70.000. De verwachting is dat niet iedereen, die in aanmerking komt, deelneemt aan de RVU regeling. Daarom wordt € 40.000 incidenteel begroot.

10. Traineeprogramma (2024 € 25.000 nadeel)

Gelet op de krapte op de arbeidsmarkt en het bieden van kansen aan starters willen wij door middel van een traineeprogramma nieuwe mensen aan onze organisatie binden. Voor het opzetten van een traineeprogramma vragen wij een budget van € 25.000 beschikbaar te stellen.

11. Network and Information Security Directive (NIS2) (2024 € 30.000 nadeel)

Per 17 oktober 2024 gaan binnen de Europese Unie dezelfde regels gelden op het gebied van informatiebeveiliging volgens de Network and Information Security Directive 2 (NIS2). De NIS2 is bedoeld om de uitvoering van het bestaande cybersecurity kader uit te breiden, te versterken en te harmoniseren binnen de Europese Unie. De verwachting is dat gemeenten eind 2024 hieraan moeten voldoen. De implementatie hiervan gaan wij projectmatig invullen waarvoor een incidenteel budget nodig is van € 30.000 ten behoeve van inhuur van specifieke expertise. Het project dient ook de structurele kosten voor 2025 inzichtelijk te maken.

Burgerzaken

12. Verkiezingen 2024 (2024 € 16.000 nadeel)

In 2024 vindt de verkiezing voor het Europees Parlement plaats. Vanwege de inflatie en benodigde investeringen in producten en diensten die nodig zijn voor de verkiezingen (denk aan stijging van: huurkosten stembureau locaties; vergoeding stembureau leden; drukkosten, catering onder andere door vroegere openingstijden), is extra budget nodig van € 16.000. Het totaal budget wordt hiermee € 50.000.

Programma 2

Jeugd 0-23 jaar

13. Nationaal Programma Onderwijs (NPO) (2024 e.v. € 87.000 nadeel)

In 2021 tot en met 2023 hebben we vanuit de specifieke uitkering Nationaal Programma Onderwijs (NPO) kunnen inzetten op het wegnemen van de opgelopen vertragingen in de ontwikkeling van leerlingen die de coronapandemie heeft veroorzaakt. Wij stellen voor om het aanbod voor mentale gezondheid in het kader van preventie vanaf 2024 structureel voort te zetten. We voorkomen (school)uitval van jongeren door een regionaal dekkend aanbod van ondersteuning op het gebied van mentale gezondheid op alle scholen voor Voortgezet Onderwijs in West-Friesland. Wij werken hierin samen met betrokken partijen zoals de GGZ, de GGD, het jongerenwerk en het schoolmaatschappelijk werk. De meerkosten hiervan zijn berekend op € 87.000 voor 2024 e.v.

Sport, recreatie & sportaccommodaties

14. Opstellen recreatiegids (2025 € 25.000 nadeel)

Het opstellen van een recreatiegids om Koggenland op de kaart te zetten.

Zorg & voorzieningen

15. Formulierenbrigade (2024 en 2025 € 10.000 nadeel)

De formulierenbrigade wordt voortgezet en vanaf 2023 structureel in de begroting opgenomen. Vanuit het college uitvoeringsprogramma (CUP) bestaat de wens om ook in Obdam een pilot te starten.

Programma 3

Openbare ruimte

16. Vervangen verkeerstellers (2024 € 10.000 nadeel)

Vier verkeerstellers zijn verouderd en moeten vervangen worden. De totale kosten hiervan zijn geraamd op € 10.000.

17. Verkeersbordeninventarisatie (2024 € 25.000 nadeel)

Met een verkeersbordeninventarisatie wordt inzichtelijk welke gemeentelijke verkeersborden ontbreken en welke gemeentelijke verkeersborden overbodig zijn. De kosten van deze inventarisatie zijn geraamd op € 25.000.

Woningbedrijf

18. Onderhoud beschoeiingen Woningbedrijf (2024 € 35.000 nadeel)

Het vervangen van beschoeiingen is nog niet opgenomen in de meerjaren onderhoudsbegroting van het Woningbedrijf. Dit onderwerp heeft de aandacht gekregen door diverse meldingen van huurders.

Economie en Toerisme

19. Ondernemersfonds (2024 € 60.000 nadeel)

Het voorstel is om een ondernemersfonds in te voeren om bij te dragen aan het versterken en de toekomstbestendigheid van onze bedrijventerreinen en agrarische sector. De voorbereidingskosten voor het invoeren van het ondernemersfonds worden rond de € 60.000 geschat. Hiervoor worden de mogelijkheden in 2024 verkend. Onder meer andere financiële middelen zoals eventueel subsidies van de provincie en bijdrages van ondernemers.

<i>Investeringen zonder structurele kapitaallasten</i>											
Opwaarderen administratiesysteem zwembaden	p.m.										
Omgevingsvisie	150										
Aanlegsteigers/kano opstapjes	50										
Dorspbos Ursem		750									
Dorspbos Spierdijk		200									
Omgevingsplan Bedrijventerreinen en Landelijk Gebied		200									
Opwaarderen haventje Avenhorn	p.m.										
Aanlegsteigers Rustenburg	p.m.										
Mountainbikeparcours	25										
Sportaccommodatiefonds	P.M.										
Ondersteuningsfonds	P.M.										
Totaal		21.440	9.327	4.191	269		0	849	1.212	1.347	1.358

Indien er voor bovenstaande investeringen een geldlening moet worden aangetrokken dan geeft dit per 1 miljoen op basis van 4% rente een structurele rentelast van € 40.000. De nieuwe rentelasten worden opgenomen in de Begroting als deze worden aangetrokken.

6. Financieel Totaalbeeld

Financieel overzicht 2023-2027

Onderstaand overzicht geeft inzicht in het verloop van het begrotingsresultaat. Besluitvorming tot en met de raad van juni 2023 is verwerkt. Voor een nadere specificatie en toelichting van de mutaties verwijzen wij u naar Hoofdstuk 3 Beleids- en financiële ontwikkelingen 2023 en hoofdstuk 4 Kaders begroting 2024.

Structureel evenwicht

Structureel evenwicht betekent dat structurele lasten gedekt worden door structurele baten. De raad heeft de wettelijk taak een begroting vast stellen die structureel en reëel in evenwicht is. Met reëel evenwicht wordt bedoeld dat de geraamde baten en lasten volledig en realistisch zijn.

Structureel begrotingssaldo (bedragen 1 € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027
1. Begrotingsresultaat t/m juni 2023	-1	94	674	-1.637	-1.637
Mutaties Perspectiefnota:					
2. Bestaand beleid en college/raadsbesluiten	-499	-2.613	-2.542	-2.846	-2.875
3. Voordeel concept meicirculaire	761	2.704	2.629	1.789	2.530
4. Begrotingsresultaat na autonome ontwikkelingen	261	185	761	-2.694	-1.982
5. Mutaties i.v.m. Nieuw beleid	0	-945	38	73	73
6. Begrotingsresultaat na autonoom en nieuw beleid	261	-760	799	-2.621	-1.909
7. Saldo incidentele baten en lasten		812	-240	-45	-16
8. Ravijnjaar Gemeentefonds		0	0	2.200	2.200
9. Structurele ruimte exclusief Ravijnjaar		52	559	-466	275

De gemeente Koggenland staat onder repressief toezicht. Gemeenten die geen sluitende begroting en meerjarenraming hebben vallen onder preventief toezicht. Bij deze vorm van toezicht moet de provincie de begroting en eventuele wijzigingen hierop goedkeuren. Dit betekent dat de gemeente of gemeenschappelijke regeling wordt beperkt bij het uitvoeren van de begroting. De provincie maakt afspraken over het al dan niet vragen van toestemming voor uitgaven en/of verplichtingen met de gemeente of gemeenschappelijke regeling.

Ravijnjaar

Vanaf 2026 vindt er een andere financieringssysteem plaats. Het gemeentefonds wordt niet langer geïndexeerd via de normeringssystematiek (trap op trap af). Het volume accres vervalt, dat wil zeggen dat het gemeentefonds niet meer meegroeit met de rijksuitgaven. Er wordt alleen nog een accres voor de loon- en prijsstijging verstrekt. Dit zorgt voor een enorme daling van de inkomsten vanuit het gemeentefonds. Er wordt dan ook gesproken van een ravijn. De omvang van dit Ravijn is vanaf 2026 € 2,2 miljoen structureel minder inkomsten. Vanuit de financiële toezichthouder (de Provincie) is het toegestaan om de Ravijnjaren als tekort te presenteren in de begroting. Vanwege de signaalwaarde naar het Rijk heeft Koggenland dit advies overgenomen. Er zal vanuit het Rijk een oplossing moeten komen voor dit structurele Ravijn.